

EXCEL

PBD

MODUL PdPc & SPM

EDISI GURU

SEJARAH

▷ Lee Sin Lian
▷ Rohayati Jemani

Tingkatan

5

KSSM

PBD
Mantap

Piawai
SPM

Input
Digital

Bonus
Guru

* Terokai kehebatan Siri **EXCEL PBD** melalui 8 halaman Pakej dan Keistimewaan — panduan lengkap untuk guru mengenali potensi buku ini dalam membantu pengajaran dan pembelajaran!

EXCEL PBD

MODUL PdPc & SPM

Tingkatan

5

KSSM

Pakej dan Keistimewaan

SEJARAH

Memantapkan
**Pentaksiran
Sumatif & SPM**

Menyokong
Pembelajaran dan
Pemudahcaraan (PdPc)
Mesra Digital

Melancarkan
**Pentaksiran Bilik Darjah
(PBD)**

Meningkatkan
**Tahap Penguasaan
Murid**

Pakej istimewa direka khusus untuk membantu guru menjalankan PdPc sama ada secara bersemuka, hibrid atau digital.

EDISI GURU & MURID

- ⚡ Nota Xpress
- ⚡ PBD Formatif
- ⚡ Praktis SPM
- ⚡ Kertas Model SPM
- ⚡ Jawapan **Kod QR**

INPUT DIGITAL

- ⚡ Pelbagai bahan sokongan pembelajaran dalam talian untuk murid dan guru

ePelangi+

Pelbagai bahan digital sokongan PdPc yang disediakan khas untuk guru di platform ePelangi+

EG-i + **BAHAN SOKONGAN PdPc EKSTRA!**

EDISI GURU

Ciri-ciri Buku (Edisi Cetak)

1 Kandungan

Kandungan mengemukakan bahagian-bahagian buku berserta rujukan bahan-bahan digital sokongan dalam buku.

Kandungan	
Rekod Pentaksiran Murid	iv – viii
BAB 1 Kedaulatan Negara	1
Nota Xpress	1
1.1 Konsep Kedaulatan	4
1.2 Ciri Negara yang Berdaulat	7
1.3 Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat	8
1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan	9
Praktis SPM 1	11
BAB 2 Perlembagaan Persekutuan	15
Nota Xpress	15
2.1 Latar Belakang Sejarah Perlembagaan Persekutuan	17
2.2 Sejarah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan	19
2.3 Ciri Utama Perlembagaan Persekutuan	20
2.4 Pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963 dan 1965	22
Praktis SPM 2	23
BAB 3 Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen	26
Nota Xpress	26
3.1 Latar Belakang Pemerintahan Beraja dan Demokrasi Berparlimen	29
3.2 Sejarah dan Kedudukan Institusi Majlis Raja-Raja	30
3.3 Yang di-Pertuan Agong dan Raja dalam Perlembagaan Persekutuan	31
3.4 Amalan Demokrasi dan Pengawasan Kuasa	33
3.5 Keutamaan Amalan Demokrasi Berparlimen di Negara Kita	36
Praktis SPM 3	38
BAB 4 Sistem Persekutuan	41
Nota Xpress	41
4.1 Latar Belakang Sistem Persekutuan di Negara Kita	44
4.2 Kuasa Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri	45
4.3 Kerjasama Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri	47
4.4 Faktor yang Mengukuhkan Sistem Persekutuan	49
Praktis SPM 4	50
BAB 5 Pembentukan Malaysia	53
Nota Xpress	53
5.1 Konsep Gagasan Malaysia	56
5.2 Perkembangan Idea dan Usaha Pembentukan Malaysia	57
5.3 Reaksi Tempatan dan Negara Jiran terhadap Pembentukan Malaysia	60

JAWAPAN

<https://plus.pelangibooks.com/Resources/ExcelPBD/SejarahT5/Jawapan.pdf>

2 Rekod Pentaksiran Murid

Jadual untuk catatan prestasi Tahap Penguasaan Murid.

Rekod Pentaksiran Murid					
SEJARAH				Tingkatan 5	
Name: _____ Tingkatan: _____					
BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN (U) MENGENAI (P) BELUM MENGENAI	
PENGUKUHAN KEDULATAN NEGARA					
1 KEDULATAN NEGARA	1	Mengenalpasti pengetahuan yang berkaitan dengan kedaulatan negara.	4		
	2	Mengaplikasikan pengetahuan berkaitan dengan kedaulatan negara secara kritis.	5, 7		
	3	Membuat keputusan maklumat berkaitan kedaulatan negara.	6		
	4	Menerangkan maklumat yang berkaitan dengan kedaulatan negara.	6, 9		
	5	Mengaplikasikan kedaulatan negara dalam mempertahankan hak dan maruah bangsa.	9		
	6	Mengaplikasikan pengetahuan yang berkaitan dengan kedaulatan negara dalam mempertahankan hak dan maruah bangsa.	8, 10		
Tahap Penguasaan Bab 1					
		1P 1	2P 1	3P 1	4P 1
2 PERLEMBAGAN PERSEKUTUAN	1	Mengenalpasti pengetahuan yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	17		
	2	Mengaplikasikan pengetahuan berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan secara kritis.	20		
	3	Membuat keputusan maklumat berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	17, 18, 19		
	4	Menerangkan maklumat yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	18, 21, 22		
	5	Mengaplikasikan pengetahuan Perlembagaan Persekutuan dalam mempertahankan hak dan maruah bangsa.	18		
	6	Mengaplikasikan pengetahuan yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	21		
Tahap Penguasaan Bab 2					
		1P 1	2P 1	3P 1	4P 1

Jawapan Kod QR

Kod QR jawapan keseluruhan buku disediakan di halaman Kandungan

3 Nota Xpress

Nota disediakan bagi setiap bab dalam bentuk poin ringkas dan padat untuk memudahkan pemahaman.

BAB 1 Kedaulatan Negara	
Takrif Kedaulatan Mengikut Bahasa - Bahasa Yunani - Supremasi / supremasi bermaksud agung atau tertinggi. - Mengakui negara yang bebas dan merdeka. - Bahasa Inggeris - Sovereignty bermaksud negara berkuasa penuh terhadap pemerintahan. - Bahasa Arab - Daulat bermaksud kuasa pemerintahan sesebuah kerajaan. - Bahasa Melayu - Daulat bermaksud kekuasaan tertinggi terhadap pemerintahan negara. Takrif Kedaulatan Mengikut Pandangan Tokoh - Aristotle - Kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan. - Kemampuan yang terikat oleh undang-undang. - Ibnul Khaldun - Kekuatan dan kekuasaan negara berasaskan semangat kesetiaan bangsanya. - Kekuatan semangat beragama menyebabkan suatu bangsa rela berkorban demi mencapai cita-cita yang sama. - Jean Bodin - Kekayaan tertinggi dalam sebuah negara. - Sifat kekal dan kuasa tidak terikat untuk membuat, menafikan dan melaksanakan undang-undang. - Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj - Berdasarkan prinsip kebebasan dan keadilan yang sentiasa memperjuangkan kebijakan dan kesejahteraan rakyat. - Tun Dr. Mohamed Salleh Abbas - Mengaplikasikan asas negara yang merdeka. - Mempunyai kebebasan untuk mengatur urusan dalam negeri tanpa campur tangan asing.	Jenis Kedaulatan - Kedaulatan tradisional - Mengakui sistem pemerintahan berkuasa mutlak. - Berpijak kepada kekuasaan dan kewibawaan Raja-raja Melayu. - Kedaulatan moden - Dikaitkan dengan idea negara bangsa selepas Revolusi Perancis dan Revolusi Perancis. - Dikaitkan dengan hak rakyat dan kerajaan berperlembagaan. - Menggunakan unsur penamaan rumpun bangsa dan bahasa untuk membentuk negara bangsa. - Kedaulatan undang-undang - Bermaksud kerajaan dan rakyat terikat dengan undang-undang. - Bagi menjamin keadilan, keamanan, kestabilan dan kemakmuran negara. - Badan kehakiman diwujudkan untuk memelihara dan melaksanakan undang-undang. - Kedaulatan antarabangsa - Mengakui kepada pengiktirafan PBB. - Dikaitkan dengan Hubungan Pertahanan PBB 1970 mengiktirafkan perjanjian kedaulatan dari segi undang-undang antarabangsa. Ciri Negara yang Berdaulat - Mempunyai pemerintahan

Halaman PBD Formatif

4 Petunjuk Muka Surat Buku Teks

Petunjuk muka surat disediakan untuk memudahkan **rujuk silang**.

5 Standard Pembelajaran (SP)

Petunjuk soalan yang dibina berdasarkan tafsiran DSKP dan membantu guru **melaksanakan PdPc** dengan lebih berkesan.

6 Tahap Penguasaan

Kotak Tahap Penguasaan untuk memudahkan guru **menilai murid**.

1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan

8. Jawab soalan di bawah dengan tepat dan ringkas.

12.1.4 (a) Huraikan langkah yang perlu diambil bagi mempertahankan kedaulatan negara.

Mewujudkan kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi.

Pemerintah perlu mewujudkan pentadbiran yang cekap.

Seperti memastikan agihan sumber kekayaan dilakukan secara adil.

Manakala rakyat perlu memberikan kesetiaan kepada pemerintah.

Contohnya, memupuk kerjasama bagi membolehkan agihan kekayaan dinikmati bersama.

(b) Bagaimanakah kerajaan mengukuhkan perpaduan kaum?

Menggubal dasar dan undang-undang berkaitan dengan perpaduan kaum / integrasi nasional.

Memastikan keberkesanan pelaksanaan dasar berkaitan bahasa, pendidikan dan kebudayaan.

Merangka program / kempen bagi memupuk perpaduan.

Memperuntukkan perbelanjaan yang mencukupi bagi membiayai program perpaduan.

(c) Bagaimanakah kita sebagai rakyat dapat mempertahankan kedaulatan negara?

Peka dengan isu keselamatan negara.

Memberikan maklumat isu pencemburuan sempadan.

Mengelakkan kerjasama dengan pihak luar yang boleh mengancam keselamatan negara.

Contoh Daish dan ISIS.

Menganggotai pasukan keselamatan atau menjadi sukarelawan.

Sanggup berkorban untuk mempertahankan negara.

9. Lakukan aktiviti berikut.

12.1.4

Aktiviti PAK-21

Perbincangan Bebas

TP 2

(a) Guru menayangkan klip video tentang Zaman Darurat dan bersoal jawab tentang kedaulatan negara.

<https://www.youtube.com/watch?v=wJZ0T0tp4>

(b) Murid dibahagikan kepada beberapa kumpulan untuk membuat perbincangan.

(c) Tajuk perbincangan ialah "kerjasama antara pemerintah dengan rakyat dalam mempertahankan kedaulatan negara".

© Penerbitan Pelangi Sdn. Bhd.

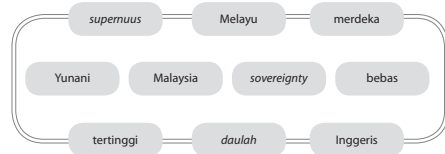
Sejarah Tingkatan 5 Bab 1

1.1 Konsep Kedaulatan

1. Lengkapkan ayat di bawah dengan pilihan jawapan yang betul.

SP 12.1.1

5

6

- Menurut bahasa Inggeris, kedaulatan ialah sovereignty yang bermaksud negara mempunyai kuasa penuh terhadap pemerintahan.
- Kedaulatan ditakrifkan sebagai kekuasaan tertinggi dan kewibawaan sesebuah negara yang bebas dan merdeka.
- Perkataan kedaulatan dalam bahasa Arab berasal daripada kata daulah yang bermaksud kuasa pemerintahan sesebuah kerajaan.
- Kedaulatan penting kepada sesebuah negara merdeka untuk menjalankan pemerintahan dan melaksanakan undang-undang.
- Menurut bahasa Yunani, kedaulatan ialah supernuus atau superanus yang bermaksud agung atau tertinggi.
- Dalam bahasa Inggeris, kedaulatan bermaksud negara mempunyai kuasa penuh terhadap pemerintahan.
- Menurut bahasa Melayu, kedaulatan merujuk perkataan daulat yang bermaksud kekuasaan tertinggi terhadap pemerintahan negara.
- Kedaulatan merujuk kuasa tertinggi kerajaan bagi menjalankan pemerintahan negara yang bebas dan merdeka.
- Tamadun Yunani merujuk Tamadun Greek yang berkembang antara tahun 1000 SM hingga 800 SM.
- Kemerdekaan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957 dan pembentukan Malaysia pada 16 September 1963 memantapkan pembentukan negara bangsa yang bebas dan berdaulat.

© Penerbitan Pelangi Sdn. Bhd.

7 Mahir SPM

Integrasi soalan berformat SPM.

8 Aktiviti PAK-21

Aktiviti ini disertakan untuk menyempurnakan PdPc.

Kod QR Bahan Sokongan Digital

Pautan Video

Pautan video pelbagai sumber untuk menyokong PdPc.

Pautan Info

Pautan info pelbagai sumber yang sesuai untuk menyokong pemahaman murid.

Video Tutorial

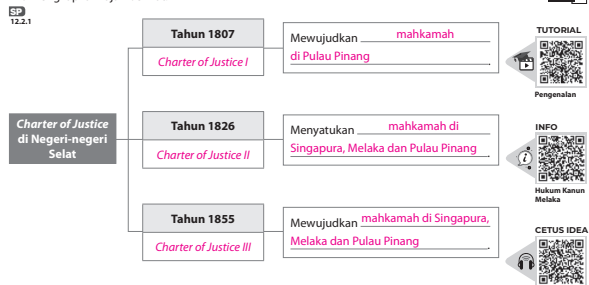
Video pengajaran yang berfokus pada sesuatu subtopik.

2.1 Latar Belakang Sejarah Perlembagaan Persekutuan

1. Lengkapkan ayat berikut.

- 12.2.1 (a) Perlembagaan Persekutuan berasaskan nilai tradisi Kesultanan Melayu Melaka dan prinsip undang-undang Inggeris yang kemudiannya disesuaikan dengan nilai tempatan.
- (b) Undang-undang Negeri Melayu menjelaskan kedudukan raja sebagai pemerintah dan peranan rakyat memberikan ketaatsetiaan.
- (c) Contoh undang-undang yang diamalkan dalam Kesultanan Melayu Melaka ialah:
- Hukum Kanun Melaka
  - Undang-undang Laut Melaka
- (d) Contoh undang-undang bertulis bagi negeri-negeri Melayu ialah:
- Hukum Kanun Pahang
  - Undang-undang 99 Perak
- (e) Undang-undang British di Negeri-negeri Selat dikenali sebagai Charter of Justice.
- (f) Di Sarawak, undang-undang yang digubal ialah The Sarawak Application of Laws Ordinance 1949.
- (g) Di Sabah, terdapat undang-undang yang sama digubal, iaitu Sabah Application of Laws Ordinance 1951.

2. Lengkapkan rajah berikut.

© Penerbitan Pelangi Sdn. Bhd.

17

Cetus Idea

Rakaman audio yang membantu murid menjanakan idea bernas dan relevan untuk menjawab soalan.

KBAT Ekstra

Praktis ini menguji keupayaan murid untuk menjawab soalan aras tinggi.

Sejarah Tingkatan 5 Bab 9

9.3 Malaysia dalam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)

5. Jawab soalan-soalan di bawah dengan tepat dan ringkas.

SP 15.1.3

TUTORIAL

INFO

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)

- (a) Sebagai anggota Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB), Malaysia mendukung penuh Piagam PBB. Berdasarkan pengetahuan anda, huraikan pernyataan tersebut.

KBAT Mengetahui

Memberikan tumpuan untuk menegakkan hak asasi manusia.
Menggariskan prinsip berkaitan dengan pencapaian taraf hidup dan hak asasi manusia untuk semua tanpa membezakan kaum, jantina, bahasa atau agama.
Menghormati kedaulatan wilayah negara lain.
Tidak campur tangan dalam urusan hal ehwal negara lain.

- (b) Terangkan sumbangan Malaysia dalam usaha memelihara keamanan dunia.

KBAT Mengetahui

Terlibat dalam agensi PBB seperti UNESCO / FAO / WHO.
Membenarkan PBB membuka pejabat Pesuruhjaya Tinggi Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Pelarian (UNHCR) di Kuala Lumpur bagi melindungi golongan pelarian serta golongan yang tidak bernegara.
Mengambil bahagian dalam misi pengaman anjuran PBB di negara berkonflik.
Melibatkan diri dalam misi pegawai pemerhati di bawah PBB di negara yang menghadapi konflik.

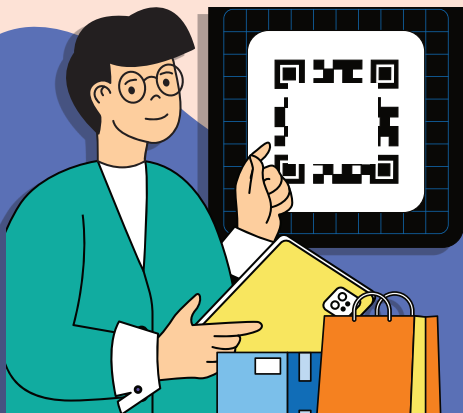
- (c) Di samping menjaga kedaulatan negara, Malaysia juga menghormati kedaulatan negara lain. Berikan pendapat anda.

KBAT Mengetahui

Mewujudkan sikap hormat-menghormati antara semua negara.
Berani menyuarakan ketidaksetaraan dalam hubungan antarabangsa.
Sentiasa menegakkan keadilan.
Mewujudkan keamanan.
Menyelesaikan konflik melalui rundingan.
Memainkan peranan utama dalam usaha mengelakkan peperangan.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

© Penerbitan Pelangi Sdn. Bhd.

114

Halaman PBD Sumatif

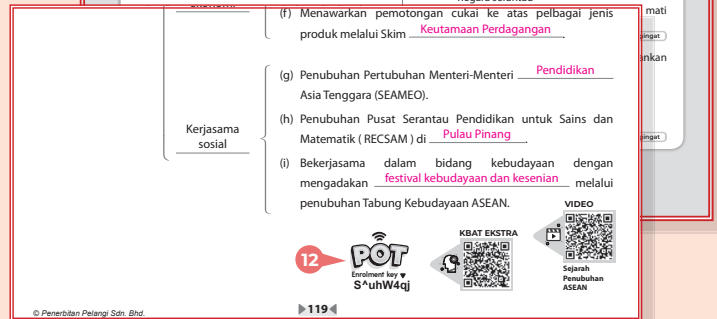
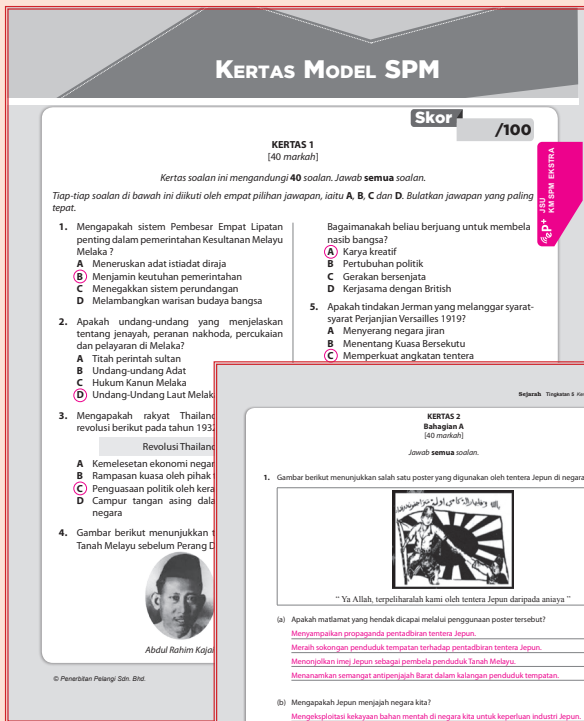
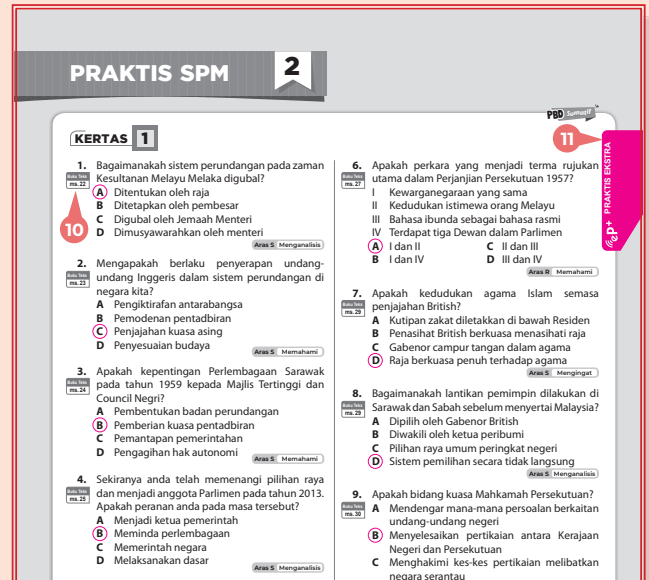
Praktis SPM dan **Kertas Model SPM** digubal berdasarkan format SPM yang terkini dan **Kriteria Jadual Spesifikasi Ujian**.

10 **Petunjuk Muka Surat Buku Teks**
Memudahkan rujuk silang.

Bahan Sokongan Digital

11 **Praktis Ekstra**
Praktis yang disediakan berasaskan format SPM.

12 **Pelangi Online Test (POT)**
Soalan Objektif berpiawai SPM.

JADUAL SPESIFIKASI KERTAS MODEL SPM
(EXCEL PBD SEJARAH TINGKATAN 5 - HALAMAN 138)

Kertas	Bahagian	Soalan	Markah
KERTAS 1	Bahagian A	1. Bagaimanakah sistem perundangan pada zaman Kesultanan Melayu Melaka digubal?	10
KERTAS 1	Bahagian A	2. Mengapakah berlaku penyerapan undang-undang Inggeris dalam sistem perundangan di negara kita?	10
KERTAS 1	Bahagian A	3. Apakah kepentingan Perlembagaan Sarawak pada tahun 1959 kepada Majlis Tertinggi dan Council Negri?	10
KERTAS 1	Bahagian A	4. Sekiranya anda telah memenangi pilihan raya dan menjadi anggota Parlimen pada tahun 2013. Apakah peranan anda pada masa tersebut?	10
KERTAS 1	Bahagian A	5. Apakah bidang kuasa Mahkamah Persekutuan?	10
KERTAS 1	Bahagian A	6. Apakah perkara yang menjadi terma rujukan utama dalam Perjanjian Persekutuan 1957?	10
KERTAS 1	Bahagian A	7. Apakah kedudukan agama Islam semasa penjajahan British?	10
KERTAS 1	Bahagian A	8. Bagaimanakah lantikan pemimpin Persekutuan di Sarawak dan Sabah sebelum menyertai Malaysia?	10
KERTAS 1	Bahagian A	9. Apakah bidang kuasa Mahkamah Persekutuan?	10
KERTAS 2	Bahagian A	1. Gambar berikut menunjukkan salah satu poster yang digunakan oleh tentera Jepun di negara kita.	10
KERTAS 2	Bahagian A	2. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	3. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	4. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	5. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	6. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	7. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	8. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	9. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10
KERTAS 2	Bahagian A	10. Mengapakah Jepun menjajah negara kita?	10

Jadual Spesifikasi Ujian (JSU)

Cakupan soalan mengikut tajuk dinyatakan dalam jadual ini.

Resos Digital Guru

Di platform , guru yang menerima guna (*adoption*) siri Excel PBD KSSM diberi akses kepada EG-i dan bahan sokongan ekstra PdPc untuk tempoh satu tahun.

Apakah itu EG-i ?

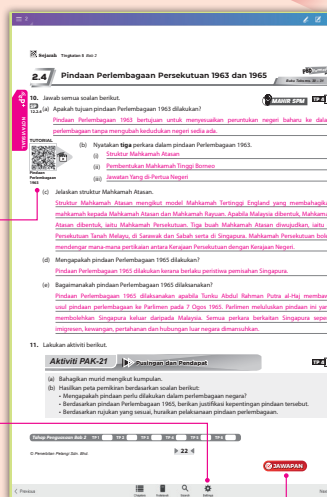
EG-i merupakan versi digital dan interaktif Edisi Guru Excel PBD secara dalam talian. Versi ini akan dapat mengoptimumkan penggunaan teknologi dalam pengajaran, memaksimumkan kesan PdPc dan membangunkan suasana pembelajaran yang menyeronokkan serta responsif dalam kalangan murid.

Halaman Contoh EG-i

Klik Kod QR untuk mengakses bahan dalam kod QR seperti Cetus Idea (audio), Video, Video Tutorial dan Kuiz Gamifikasi .

Pilih paparan halaman (single/ double page) dan bahasa antara muka melalui **Setting**.

Alat sokongan lain:

- Pen
- Sticky Note
- Unit Converter
- Ruler
- Calculator
- Bookmark

Bagaimanakah saya dapat mengakses semua bahan di ePelangi+ ?

Klik butang untuk memaparkan atau menyembunyikan jawapan semasa penyampaian PdPc.

Langkah 1

DAFTAR AKAUN

Bagi pengguna baharu ePelangi+, imbas kod QR di atas atau layari plus.pelangibooks.com. Klik **REGISTER** untuk *Create my new account*.

Semak e-mel dan klik pautan untuk mengaktifkan akaun.

Langkah 2

ENROLMEN

LOG IN ke akaun ePelangi+. Klik *Full Access* dan *Secondary [Full Access]*. Pilih tahun, siri, tingkatan dan tajuk yang dikehendaki. Masukkan *Enrolment Key* untuk enrol.

Hubungi wakil Pelangi untuk mendapatkan *Enrolment Key*.

Langkah 3

AKSES RESOS DIGITAL

Klik bahan untuk dimuat turun, diedit atau dimainkan.

Contoh Halaman Edisi Guru dengan Cadangan Bahan Sokongan PdPc Ekstra

eP+ Nota

Nota berwarna dalam bentuk visual yang menarik.

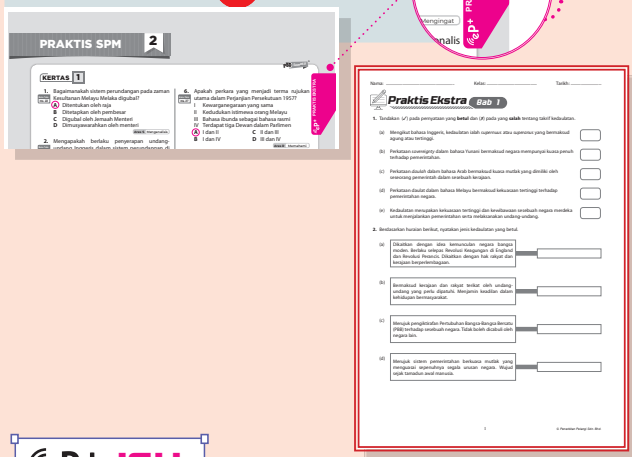
eP+ PowerPoint

Slaid pengajaran PPT yang meliputi setiap topik dan subtopik.

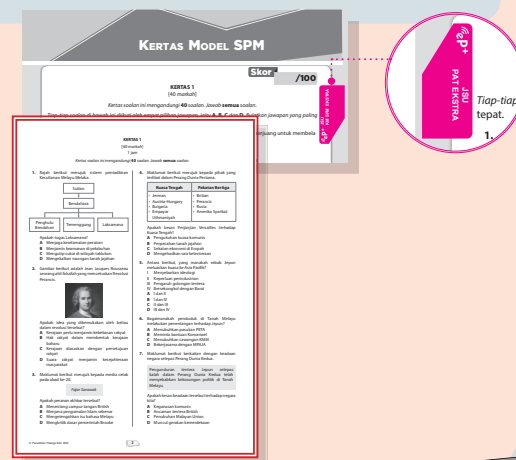
eP+ Praktis Ekstra

Praktis tambahan berdasarkan topik tertentu.

eP+ KM SPM Ekstra

Kertas Model SPM Ekstra yang disediakan berdasarkan format SPM.

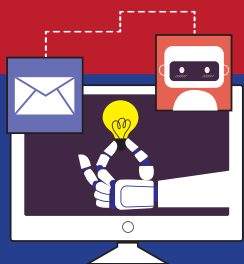
eP+ JSU

Jadual yang menggambarkan ciri ujian dari segi kandungan, konstruk dan aras kesukaran.

No	Materi	Kemahiran Berfikir Kritis (KBK)										Keseluruhan
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	KEBERSEKUTUAN											
2	KEBERSEKUTUAN											
3	KEBERSEKUTUAN											
4	KEBERSEKUTUAN											
5	KEBERSEKUTUAN											
6	KEBERSEKUTUAN											
7	KEBERSEKUTUAN											
8	KEBERSEKUTUAN											
9	KEBERSEKUTUAN											
10	KEBERSEKUTUAN											
11	KEBERSEKUTUAN											
12	KEBERSEKUTUAN											
13	KEBERSEKUTUAN											
14	KEBERSEKUTUAN											
15	KEBERSEKUTUAN											
16	KEBERSEKUTUAN											
17	KEBERSEKUTUAN											
18	KEBERSEKUTUAN											
19	KEBERSEKUTUAN											
20	KEBERSEKUTUAN											
21	KEBERSEKUTUAN											
22	KEBERSEKUTUAN											
23	KEBERSEKUTUAN											
24	KEBERSEKUTUAN											
25	KEBERSEKUTUAN											
26	KEBERSEKUTUAN											
27	KEBERSEKUTUAN											
28	KEBERSEKUTUAN											
29	KEBERSEKUTUAN											
30	KEBERSEKUTUAN											
31	KEBERSEKUTUAN											
32	KEBERSEKUTUAN											
33	KEBERSEKUTUAN											
34	KEBERSEKUTUAN											
35	KEBERSEKUTUAN											
36	KEBERSEKUTUAN											
37	KEBERSEKUTUAN											
38	KEBERSEKUTUAN											
39	KEBERSEKUTUAN											
40	KEBERSEKUTUAN											
41	KEBERSEKUTUAN											
42	KEBERSEKUTUAN											
43	KEBERSEKUTUAN											
44	KEBERSEKUTUAN											
45	KEBERSEKUTUAN											
46	KEBERSEKUTUAN											
47	KEBERSEKUTUAN											
48	KEBERSEKUTUAN											
49	KEBERSEKUTUAN											
50	KEBERSEKUTUAN											
51	KEBERSEKUTUAN											
52	KEBERSEKUTUAN											
53	KEBERSEKUTUAN											
54	KEBERSEKUTUAN											
55	KEBERSEKUTUAN											
56	KEBERSEKUTUAN											
57	KEBERSEKUTUAN											
58	KEBERSEKUTUAN											
59	KEBERSEKUTUAN											
60	KEBERSEKUTUAN											
61	KEBERSEKUTUAN											
62	KEBERSEKUTUAN											
63	KEBERSEKUTUAN											
64	KEBERSEKUTUAN											
65	KEBERSEKUTUAN											
66	KEBERSEKUTUAN											
67	KEBERSEKUTUAN											
68	KEBERSEKUTUAN											
69	KEBERSEKUTUAN											
70	KEBERSEKUTUAN											
71	KEBERSEKUTUAN											
72	KEBERSEKUTUAN											
73	KEBERSEKUTUAN											
74	KEBERSEKUTUAN											
75	KEBERSEKUTUAN											
76	KEBERSEKUTUAN											
77	KEBERSEKUTUAN											
78	KEBERSEKUTUAN											
79	KEBERSEKUTUAN											
80	KEBERSEKUTUAN											
81	KEBERSEKUTUAN											
82	KEBERSEKUTUAN											
83	KEBERSEKUTUAN											
84	KEBERSEKUTUAN											
85	KEBERSEKUTUAN											
86	KEBERSEKUTUAN											
87	KEBERSEKUTUAN											
88	KEBERSEKUTUAN											
89	KEBERSEKUTUAN											
90	KEBERSEKUTUAN											
91	KEBERSEKUTUAN											
92	KEBERSEKUTUAN											
93	KEBERSEKUTUAN											
94	KEBERSEKUTUAN											
95	KEBERSEKUTUAN											
96	KEBERSEKUTUAN											
97	KEBERSEKUTUAN											
98	KEBERSEKUTUAN											
99	KEBERSEKUTUAN											
100	KEBERSEKUTUAN											

Boleh dimuat turun

Koleksi Bahan Digital Sokongan

Imbas kod QR di bawah untuk terus mengakses dan memuat turun bahan sokongan digital yang disediakan.

Cetus Idea

Tutorial

Info

Video

KBAT Ekstra

POT

Jawapan

Bonus Edisi Guru

e-RPH

Nota Visual

Praktis Ekstra

JSU

Sila akses ke
ePelangi+
untuk
mendapatkan
bahan digital
eksklusif!

- ▶ Edisi Guru Interaktif dengan butang JAWAPAN
- ▶ Edisi Guru PDF

- ▶ PowerPoint Interaktif
- ▶ Pendidikan Sivik
- ▶ Kertas Model SPM Ekstra

EXCEL

PEPD

MODUL PdPC & SPM

Tingkatan

5
KSSM

SEJARAH

▷ Lee Sin Lian
▷ Rohayati Jemani

© PENERBITAN PELANGI SDN. BHD. 2026

An ISO 9001:2015 QMS certified company

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran, atau ditukarkan dalam apa-apa bentuk atau dengan alat apa jua pun, sama ada dengan cara elektronik, sawat, gambar, rakaman atau sebagainya, tanpa kebenaran daripada PENERBITAN PELANGI SDN. BHD. terlebih dahulu.

ISBN: 978-629-498-658-9

Cetakan Pertama 2026

**PENERBITAN
PELANGI** SDN. BHD.
(198201009396)

WISMA PELANGI

Lot 8, Jalan P10/10, Kawasan Perusahaan Bangi,
43650 Bandar Baru Bangi, Selangor, Malaysia.

T: +603-8922 3993 E: customerservice@pelangibooks.com

Dicetak di Malaysia oleh Herald Printers Sdn. Bhd.

Lot 508, Jalan Perusahaan 3, Bandar Baru Sungai Buloh, 47000 Selangor Darul Ehsan.n.

Sila layari <https://plus.pelangibooks.com/errata> untuk mendapatkan pengemaskinian bagi buku ini (sekiranya ada).

Kandungan

Rekod Pentaksiran Murid

iv – viii

BAB

1

Kedaulatan Negara

1

Nota Xpress

1

1.1 Konsep Kedaulatan

4

1.2 Ciri Negara yang Berdaulat

7

1.3 Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat

8

1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan

9

Praktis SPM 1

11

BAB

2

Perlembagaan Persekutuan

15

Nota Xpress

15

2.1 Latar Belakang Sejarah Perlembagaan Persekutuan

17

2.2 Sejarah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan

19

2.3 Ciri Utama Perlembagaan Persekutuan

20

2.4 Pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963 dan 1965

22

Praktis SPM 2

23

BAB

3

Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen

26

Nota Xpress

26

3.1 Latar Belakang Pemerintahan Beraja dan Demokrasi Berparlimen

29

3.2 Sejarah dan Kedudukan Institusi Majlis Raja-Raja

30

3.3 Yang di-Pertuan Agong dan Raja dalam Perlembagaan Persekutuan

31

3.4 Amalan Demokrasi dan Pengasingan Kuasa

33

3.5 Keunikan Amalan Demokrasi Berparlimen di Negara Kita

36

Praktis SPM 3

38

BAB

4

Sistem Persekutuan

41

Nota Xpress

41

4.1 Latar Belakang Sistem Persekutuan di Negara Kita

44

4.2 Kuasa Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri

45

4.3 Kerjasama Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri

47

4.4 Faktor yang Mengukuhkan Sistem Persekutuan

49

Praktis SPM 4

50

BAB

5

Pembentukan Malaysia

53

Nota Xpress

53

5.1 Konsep Gagasan Malaysia

56

5.2 Perkembangan Idea dan Usaha Pembentukan Malaysia

57

5.3 Reaksi Tempatan dan Negara Jiran terhadap Pembentukan Malaysia

60

5.4 Langkah Pembentukan Malaysia

62

5.5 Perjanjian Julai 1963 dan Peristiwa Pengisytiharan Malaysia

63

5.6 Konfrontasi dan Usaha Menangani

64

Praktis SPM 5

66

BAB

6

Cabaran Selepas Pembentukan Malaysia 70

Nota Xpress	PowerPoint	70
6.1	Cabaran Dalam Malaysia Nota	72
6.2	Pemisahan Singapura Nota	73
6.3	Menangani Ancaman Komunis Tutorial	74
6.4	Isu Pembangunan dan Ekonomi Tutorial Cetus idea Sivik	75
6.5	Tragedi Hubungan antara Kaum KBAT Ekstra POT Video Nota	76
Praktis SPM 6	Praktis	78

BAB

7

Membina Kesejahteraan Negara 82

Nota Xpress	PowerPoint	82
7.1	Perpaduan dan Integrasi Nasional Nota	84
7.2	Dasar Pendidikan Kebangsaan Nota	85
7.3	Bahasa Melayu sebagai Bahasa Ilmu dan Bahasa Perpaduan Cetus idea Nota	87
7.4	Dasar Kebudayaan Kebangsaan Tutorial KBAT Ekstra POT	88
7.5	Sukan sebagai Alat Perpaduan Nota Sivik	90
7.6	Rukun Negara sebagai Tonggak Kesejahteraan Negara Info	91
Praktis SPM 7	Praktis	93

BAB

8

Membina Kemakmuran Negara 97

Nota Xpress	PowerPoint	97
8.1	Pembentukan Dasar Ekonomi Baru (DEB) Tutorial Nota	99
8.2	Pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB) Cetus idea Info Sivik	100
8.3	Pembentukan Dasar Pembangunan Nasional (DPN) Nota	103
8.4	Pelaksanaan Dasar Pembangunan Nasional (DPN) Tutorial	104

8.5 Pencapaian Dasar Ekonomi Baru (DEB) dan Dasar Pembangunan Nasional (DPN)

KBAT Ekstra	POT	eP+ Nota	105
Praktis SPM 8	eP+ Praktis		107

BAB

9

Dasar Luar Malaysia 110

Nota Xpress	PowerPoint	110
9.1	Latar Belakang Dasar Luar	112
9.2	Asas Penggubalan Dasar Luar Nota	113
9.3	Malaysia dalam Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) Info Tutorial	114
9.4	Malaysia dalam Komanwel Tutorial Sivik	116
9.5	Cabaran Mengukuhkan Dasar Luar Cetus idea Nota	117
9.6	Malaysia dalam Persatuan Negara-negara Asia Tenggara (ASEAN) Video KBAT Ekstra POT	119
9.7	Malaysia dalam Pergerakan Negara-negara Tanpa Pihak (NAM)	120
9.8	Malaysia dalam Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC) Nota	121
Praktis SPM 9	Praktis	122

BAB

10

Kecemerlangan Malaysia di Persada Dunia 125

Nota Xpress	PowerPoint	125
10.1	Malaysia dalam Isu Global Kontemporari Nota	127
10.2	Peranan Malaysia dalam Hubungan Ekonomi Antarabangsa	128
10.3	Pelibatan Rakyat dalam Isu Kemanusiaan dan Keamanan Tutorial Cetus idea Nota	129
10.4	Usaha Mengekalkan Kelestarian Global Info Nota	132
10.5	Wawasan Malaysia Menuju Masa Hadapan Info Cetus idea KBAT Ekstra POT Sivik	133
Praktis SPM 10	Praktis	135
Kertas Model SPM	KM Ekstra	138

▶▶▶ JAWAPAN

<https://plus.pelangibooks.com/Resources/ExcelPBD/SejarahT5/Jawapan.pdf>

Rekod Pentaksiran Murid

SEJARAH

Tingkatan 5

Nama: .....

Tingkatan: .....

BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN			
				(✓) MENGUASAI	(X) BELUM MENGUASAI		
PENGUKUHAN KEDAULATAN NEGARA							
1 KEDAULATAN NEGARA	1	Menyatakan pengetahuan yang berkaitan dengan kedaulatan negara.	4				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan kedaulatan negara berserta contoh.	5, 7				
	3	Membuat kronologi maklumat berkaitan kedaulatan negara.	6				
	4	Mencerakinkan maklumat yang berkaitan dengan kedaulatan negara.	8, 9				
	5	Menjustifikasikan kedaulatan negara dalam mempertahankan hak dan maruah bangsa.	9				
	6	Menjana idea tentang cara mempertahankan kedaulatan negara dalam menghadapi cabaran globalisasi.	8, 10				
Tahap Penguasaan Bab 1							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6
2 PERLEMBAGAAN PERSEKUTUAN	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	17				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan berserta contoh.	20				
	3	Membuat kronologi maklumat berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	17, 18, 19				
	4	Mencerakinkan maklumat yang berkaitan dengan Perlembagaan Persekutuan.	19, 21, 22				
	5	Menjustifikasikan kepentingan Perlembagaan Persekutuan sebagai simbol kedaulatan negara.	18				
	6	Menjana idea untuk menghayati semangat Perlembagaan Persekutuan.	21				
Tahap Penguasaan Bab 2							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6

BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN	
				(✓) MENGUASAI	(X) BELUM MENGUASAI
3 RAJA BERPERLEMBAGAAN DAN DEMOKRASI BERPARLIMEN	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen.	29		
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen berserta contoh.	29, 32, 34, 36		
	3	Membuat kronologi maklumat berkaitan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen.	30		
	4	Mencerakinkan maklumat yang berkaitan dengan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen.	30, 31, 33, 35		
	5	Menilai kepentingan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen sebagai unsur penting sistem pemerintahan negara.	31, 33		
	6	Menjana idea tentang konsep kesetiaan kepada raja dan menghormati sistem demokrasi.	37		

Tahap Penguasaan Bab 3

TP 1

TP 2

TP 3

TP 4

TP 5

TP 6

4 SISTEM PERSEKUTUAN	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan Sistem Persekutuan.	44		
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan Sistem Persekutuan berserta contoh.	45		
	3	Mengkategorikan maklumat yang berkaitan dengan Sistem Persekutuan.	45, 46, 48		
	4	Menganalisis maklumat yang berkaitan dengan Sistem Persekutuan.	47, 48		
	5	Menilai kepentingan Sistem Persekutuan dalam memantapkan sistem pentadbiran negara.	49		
	6	Menjana idea tentang Sistem Persekutuan dalam pembinaan bangsa dan negara.	49		

Tahap Penguasaan Bab 4

TP 1

TP 2

TP 3

TP 4

TP 5

TP 6

BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN			
				(✓) MENGUASAI	(X) BELUM MENGUASAI		
PEMBENTUKAN MALAYSIA							
5 PEMBENTUKAN MALAYSIA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan gagasan Pembentukan Malaysia.	55, 57				
	2	Menjelaskan gagasan Pembentukan Malaysia berserta contoh.	58				
	3	Membuat kronologi peristiwa yang berkaitan dengan gagasan Pembentukan Malaysia.	58, 62, 65				
	4	Mencerakinkan maklumat tentang gagasan Pembentukan Malaysia.	60, 61				
	5	Menilai kepentingan Pembentukan Malaysia dalam membina jati diri.	63, 64				
	6	Menjana idea tentang Pembentukan Malaysia dalam konsep pembinaan negara dan bangsa.	64				
Tahap Penguasaan Bab 5							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6
6 CABARAN SELEPAS PEMBENTUKAN MALAYSIA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan cabaran selepas Pembentukan Malaysia.	72				
	2	Menjelaskan cabaran selepas Pembentukan Malaysia berserta contoh.	72, 73				
	3	Membuat kronologi peristiwa yang berkaitan cabaran selepas Pembentukan Malaysia.	73, 76				
	4	Menganalisis maklumat tentang cabaran selepas Pembentukan Malaysia.	74				
	5	Menilai kepentingan cabaran selepas Pembentukan Malaysia dalam membina ketahanan diri.	75, 77				
	6	Menjana idea tentang cabaran selepas Pembentukan Malaysia dalam mengekalkan kedaulatan negara.	77				
Tahap Penguasaan Bab 6							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6

BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN			
				(✓) MENGUASAI	(X) BELUM MENGUASAI		
KEMAKMURAN NEGARA							
7 MEMBINA KESEJAHTERAAN NEGARA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan strategi membina kesejahteraan negara.	84				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan strategi membina kesejahteraan negara berserta contoh.	84, 85, 89, 91				
	3	Membuat kronologi peristiwa yang berkaitan strategi membina kesejahteraan negara.	86				
	4	Menganalisis maklumat tentang usaha membina kesejahteraan negara dalam mewujudkan perpaduan.	87, 89				
	5	Menilai kepentingan usaha membina kesejahteraan negara dalam membina negara yang maju pada masa depan.	88, 90, 92				
	6	Menjana idea tentang usaha membina kesejahteraan negara dalam mengekalkan kedaulatan negara.	90, 92				
Tahap Penguasaan Bab 7							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6
8 MEMBINA KEMAKMURAN NEGARA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan strategi membina kemakmuran negara.	99, 103				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan strategi membina kemakmuran negara berserta contoh.	99, 100, 103, 104				
	3	Membuat kronologi maklumat yang berkaitan dengan strategi membina kemakmuran negara.	103, 104, 106				
	4	Menganalisis maklumat tentang strategi membina kemakmuran negara.	100, 101, 102, 106				
	5	Menilai kepentingan strategi membina kemakmuran negara untuk kesejahteraan rakyat.	101, 105				
	6	Menjana idea tentang strategi membina kemakmuran negara dalam menjamin keamanan dan keutuhan bangsa.	102, 105				
Tahap Penguasaan Bab 8							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6

BAB	TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	HALAMAN	PENCAPAIAN			
				(✓) MENGUASAI	(X) BELUM MENGUASAI		
MALAYSIA DI PERSADA DUNIA							
9 DASAR LUAR MALAYSIA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan asas pembinaan dasar luar Malaysia.	112, 117				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan asas pembinaan dasar luar Malaysia dengan contoh.	113, 119				
	3	Menyusun maklumat berkaitan dengan pemantapan dasar luar Malaysia.	112, 118				
	4	Menganalisis maklumat tentang asas pembinaan dasar luar Malaysia.	113, 114, 116, 118, 121				
	5	Menilai kepentingan dasar luar Malaysia dalam membina hubungan baik antara negara.	115, 120				
	6	Menjana idea tentang pemantapan dasar luar Malaysia dalam menjaga kedaulatan negara.	116, 120				
Tahap Penguasaan Bab 9							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6
10 KECEMERLANGAN MALAYSIA DI PERSADA DUNIA	1	Memerihalkan pengetahuan yang berkaitan dengan kecemerlangan Malaysia di persada dunia.	127				
	2	Menjelaskan pemahaman berkaitan dengan kecemerlangan Malaysia di persada dunia berserta contoh.	128				
	3	Menyusun maklumat berkaitan dengan kecemerlangan Malaysia di persada dunia.	129, 130				
	4	Menganalisis maklumat berkaitan dengan kecemerlangan Malaysia di persada dunia.	131, 132				
	5	Menilai kepentingan kecemerlangan Malaysia di persada dunia dalam membina kemakmuran negara.	133, 134				
	6	Menjana idea tentang kecemerlangan Malaysia di persada dunia demi keamanan dunia.	129, 134				
Tahap Penguasaan Bab 10							
		TP 1	TP 2	TP 3	TP 4	TP 5	TP 6

BAB

1

Kedaulatan Negara

Takrif Kedaulatan Mengikut Bahasa

1. Bahasa Yunani

- (a) *Supernuus / superanus* bermaksud agung atau tertinggi.
- (b) Merujuk negara yang bebas dan merdeka.

2. Bahasa Inggeris

- (a) *Sovereignty* bermaksud negara berkuasa penuh terhadap pemerintahan.

3. Bahasa Arab

- (a) *Daulah* bermaksud kuasa pemerintahan sesebuah kerajaan.

4. Bahasa Melayu

- (a) Daulat bermaksud kekuasaan tertinggi terhadap pemerintahan negara.

Takrif Kedaulatan Mengikut Pandangan Tokoh

1. Aristotle

- (a) Kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan.
- (b) Kerajaan yang terikat oleh undang-undang.

2. Ibnu Khaldun

- (a) Kekuatan dan kekuasaan negara berasaskan semangat kekitaan bangsanya.
- (b) Kekuatan semangat beragama menyebabkan sesuatu bangsa rela berkorban demi mencapai cita-cita yang sama.

3. Jean Bodin

- (a) Kekuasaan tertinggi dalam sesebuah negara.
- (b) Sifat kekal dan kuasa tidak terbatas untuk membuat, mentafsir dan melaksanakan undang-undang.

4. Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj

- (a) Berdasarkan prinsip kebebasan dan keadilan yang sentiasa memperjuangkan kebajikan dan kesejahteraan rakyat.

5. Tun Dr. Mohamed Salleh Abas

- (a) Merupakan asas negara yang merdeka.
- (b) Memiliki kebebasan untuk mengatur urusan dalam negeri tanpa campur tangan asing.

Jenis Kedaulatan

1. Kedaulatan tradisional

- (a) Merujuk sistem pemerintahan berkuasa mutlak.
- (b) Berpaksi kepada kekuasaan dan kewibawaan Raja-raja Melayu.

2. Kedaulatan moden

- (a) Dikaitkan dengan idea negara bangsa selepas Revolusi Keagungan dan Revolusi Perancis.
- (b) Dikaitkan dengan hak rakyat dan kerajaan berperlembagaan.
- (c) Menggunakan unsur persamaan rumpun bangsa dan bahasa untuk membentuk negara bangsa.

3. Kedaulatan undang-undang

- (a) Bermaksud kerajaan dan rakyat terikat dengan undang-undang.
- (b) Bagi menjamin keadilan, keamanan, kestabilan dan kemakmuran negara.
- (c) Badan kehakiman diwujudkan untuk memelihara dan melaksanakan undang-undang.

4. Kedaulatan antarabangsa

- (a) Merujuk kepada pengiktirafan PBB.
- (b) Deklarasi Hubungan Persahabatan PBB 1970 mengesahkan persamaan kedaulatan dari segi undang-undang antarabangsa.

Ciri Negara yang Berdaulat

1. Mempunyai pemerintahan

- (a) Bertujuan untuk menjaga kestabilan politik, keamanan, pertahanan dan ekonomi.
- (b) Malaysia mengamalkan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen.
- (c) Ketua Utama Negara ialah Yang di-Pertuan Agong.
- (d) Ketua Kerajaan ialah Perdana Menteri.

2. Mempunyai sempadan

- (a) Merupakan garis pemisah antara negeri atau negara.
- (b) Sempadan Malaysia dipisahkan oleh darat, air dan udara dengan negara jiran seperti Singapura dan Indonesia.
- (c) Sempadan Malaysia diakui oleh masyarakat antarabangsa, khususnya PBB.

3. Mempunyai perundangan

- (a) Menjadi asas kepada peraturan negara.
- (b) Untuk memelihara kesejahteraan, keadilan dan melindungi rakyat.
- (c) Sistem perundangan berpandukan kepada Perlembagaan Persekutuan.
- (d) Parlimen bertanggungjawab menggubal dan menentukan sistem perundangan negara.

4. Mempunyai rakyat

- (a) Merupakan penduduk di sesebuah negara.
- (b) Rakyat terikat dengan undang-undang dan peraturan yang telah dikuatkuasakan oleh pemerintah.
- (c) Rakyat pelbagai kaum disatukan melalui satu bahasa, kebudayaan, Rukun Negara serta identiti nasional yang sama.

Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat

1. Keberkesanan pentadbiran

- (a) Dasar pentadbiran dilaksanakan melalui Jemaah Menteri dan kementerian.
- (b) Pengagihan kuasa antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri.
- (c) Sistem pentadbiran negara diperkukuh melalui peruntukan undang-undang dalam Perlembagaan Persekutuan.

2. Kemakmuran ekonomi

- (a) Pembangunan ekonomi untuk memajukan dan meningkatkan taraf hidup rakyat.
- (b) Meliputi bidang pertanian, perindustrian dan perdagangan melalui dasar pembangunan ekonomi negara.

3. Kesejahteraan sosial

- (a) Pelaksanaan dasar sosial demi kesejahteraan rakyat.
- (b) Dapat melahirkan generasi berilmu dan berkemahiran melalui pendidikan.
- (c) Bahasa kebangsaan, kebudayaan, sukan dan Rukun Negara diperkenalkan bagi memupuk perasaan muhibah dan semangat perpaduan.

4. Kecemerlangan hubungan luar negara

- (a) Dasar luar digubal untuk menjalin hubungan dengan negara luar.
- (b) Jalinan diplomatik dibuat melalui perjanjian dan kerjasama dalam pelbagai bidang membolehkan Malaysia menikmati pelbagai faedah dan mempertahankan kedaulatan.
- (c) Keanggotaan dalam pertubuhan serantau dan antarabangsa dapat meningkatkan imej negara.

Langkah Mempertahankan Kedaulatan Negara

1. Mewujudkan kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi

- (a) **Peranan pemerintah**
  - (i) Mewujudkan pentadbiran yang cekap.
  - (ii) Mengelakkan amalan rasuah dalam sistem pentadbiran.

- (iii) Memastikan agihan sumber kekayaan negara secara adil untuk semua kaum melalui dasar pembangunan ekonomi.
- (iv) Melaksanakan undang-undang berdasarkan perlembagaan.

(b) Peranan rakyat

- (i) Setia kepada raja dan negara.
- (ii) Menyokong segala usaha dan dasar kerajaan bagi mewujudkan kestabilan politik.
- (iii) Memupuk kerjasama dengan semua kaum supaya agihan kekayaan negara dinikmati bersama.
- (iv) Mematuhi undang-undang negara.

2. Mengekalkan perpaduan kaum

(a) Peranan pemerintah

- (i) Menggubal dasar dan undang-undang berkaitan dengan perpaduan kaum dan integrasi nasional.
- (ii) Memastikan keberkesanan pelaksanaan dasar berkaitan dengan bahasa, pendidikan dan kebudayaan oleh kementerian serta agensi.
- (iii) Merangka program dan kempen ke arah memupuk perpaduan kaum dan integrasi nasional.
- (iv) Memperuntukkan perbelanjaan yang mencukupi untuk program memupuk perpaduan kaum.

(b) Peranan rakyat

- (i) Menggunakan bahasa kebangsaan dan ideologi Rukun Negara bagi menjamin perpaduan kaum.
- (ii) Memahami dan menghormati agama dan budaya pelbagai kaum.
- (iii) Mengamalkan semangat perkongsian, toleransi dan saling menghormati.
- (iv) Melibatkan diri dalam program kemasyarakatan bagi memupuk kerjasama kaum.

3. Memupuk patriotisme

(a) Peranan pemerintah

- (i) Menganjurkan sambutan Hari Merdeka dan Hari Pahlawan untuk menimbulkan rasa cinta akan negara.

- (ii) Mewajibkan Sejarah sebagai mata pelajaran teras dalam sistem persekolahan negara bagi melahirkan generasi yang peka dengan sejarah negara.

- (iii) Menganjurkan kempen dan menerbitkan filem atau rencana untuk memupuk semangat patriotisme.

- (iv) Memberikan pengiktirafan kepada rakyat Malaysia yang berjasa kepada negara dengan mengabadikan nama pada bangunan dan jalan.

(b) Peranan rakyat

- (i) Menghormati lambang negara seperti bendera Jalur Gemilang, Jata Negara dan lagu *Negaraku*.
- (ii) Menyanjungi dan menghargai adat resam dan warisan bangsa.
- (iii) Meningkatkan imej negara dengan melakar kejayaan dalam pendidikan, sukan dan ekonomi.
- (iv) Menghargai tokoh pelbagai kaum yang berjuang untuk kemerdekaan dan kedaulatan negara.

4. Mengukuhkan pertahanan negara

(a) Peranan pemerintah

- (i) Menggubal dasar dan undang-undang untuk melindungi keselamatan negara.
- (ii) Mengadakan perjanjian pertahanan dan latihan ketenteraan bersama dengan negara serantau dan antarabangsa.
- (iii) Memodenkan aset ketenteraan bertujuan mengukuhkan pasukan pertahanan.
- (iv) Memastikan pasukan keselamatan sentiasa bersiap siaga menghadapi cabaran semasa.

(b) Peranan rakyat

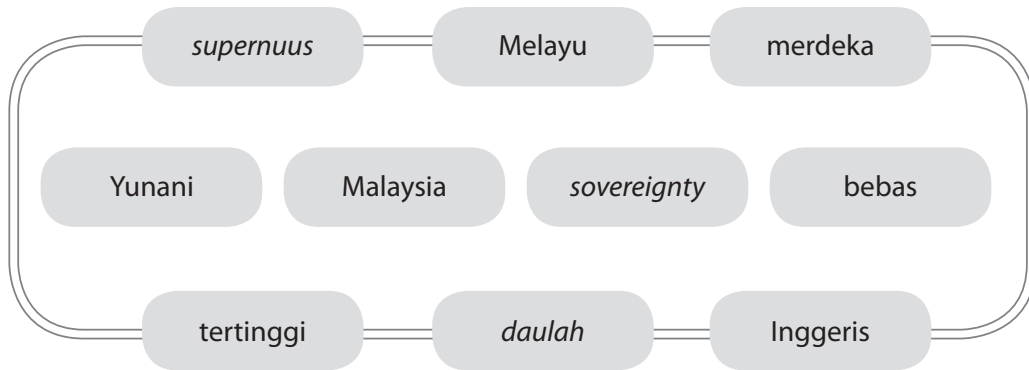
- (i) Peka terhadap isu keselamatan negara. Contohnya, memberikan maklumat tentang pencerobohan sempadan negara.
- (ii) Mengelakkan kolaborasi dengan pihak luar yang mengancam keselamatan dan kedaulatan negara.
- (iii) Menganggotai pasukan keselamatan dan pasukan sukarelawan untuk mempertahankan negara.
- (iv) Sanggup berkorban demi mempertahankan kedaulatan negara.

1.1 Konsep Kedaulatan

1. Lengkapkan ayat di bawah dengan pilihan jawapan yang betul.

TP 1

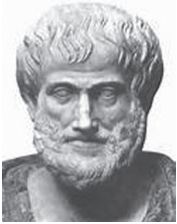
SP
12.1.1

- Menurut bahasa Inggeris, kedaulatan ialah sovereignty yang bermaksud negara mempunyai kuasa penuh terhadap pemerintahan.
- Kedaulatan ditakrifkan sebagai kekuasaan tertinggi dan kewibawaan sesebuah negara yang bebas dan merdeka.
- Perkataan kedaulatan dalam bahasa Arab berasal daripada kata daulah yang bermaksud kuasa pemerintahan sesebuah kerajaan.
- Kedaulatan penting kepada sesebuah negara merdeka untuk menjalankan pemerintahan dan melaksanakan undang-undang.
- Menurut bahasa Yunani, kedaulatan ialah supernuus atau *superanus* yang bermaksud agung atau tertinggi.
- Dalam bahasa Inggeris, kedaulatan bermaksud negara mempunyai kuasa penuh terhadap pemerintahan.
- Menurut bahasa Melayu, kedaulatan merujuk perkataan daulat yang bermaksud kekuasaan tertinggi terhadap pemerintahan negara.
- Kedaulatan merujuk kuasa tertinggi kerajaan bagi menjalankan pemerintahan negara yang bebas dan merdeka.
- Tamadun Yunani merujuk Tamadun Greek yang berkembang antara tahun 1000 SM hingga 800 SM.
- Kemerdekaan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957 dan pembentukan Malaysia pada 16 September 1963 memantapkan pembentukan negara bangsa yang bebas dan berdaulat.

2. Lengkapkan ayat berkaitan dengan pandangan tokoh tentang kedaulatan.

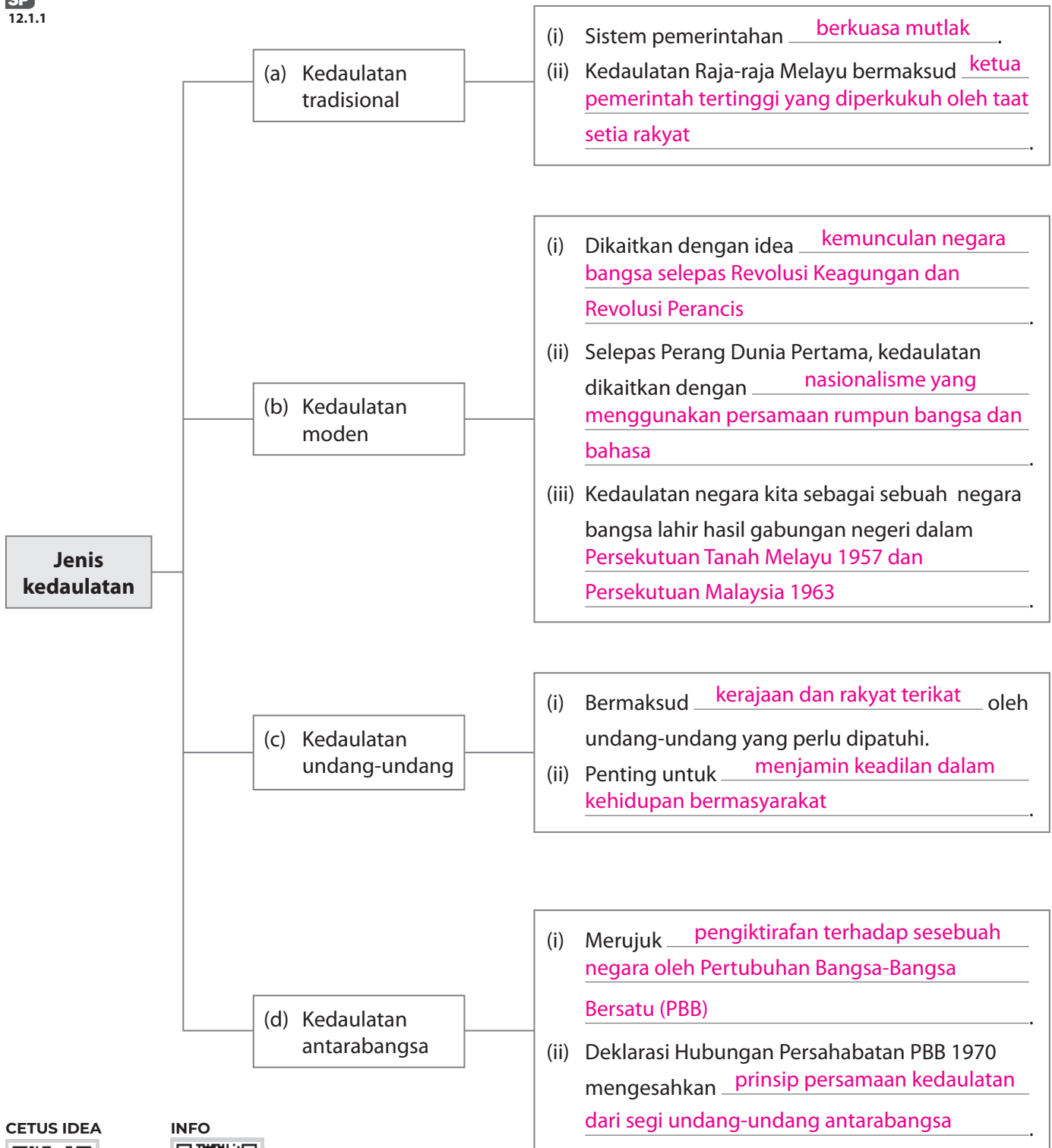
SP
12.1.1

Pandangan tentang kedaulatan	Tokoh
TUTORIAL Pandangan Tokoh (a) Kedaulatan merupakan <u>kuasa tertinggi</u> dalam <u>pemerintahan</u> sesebuah negara. Kerajaan terikat dengan <u>undang-undang</u>.	Aristotle
(b) Kedaulatan dibina berdasarkan prinsip <u>kebebasan</u> dan keadilan. Sentiasa memperjuangkan <u>kebajikan</u> dan <u>kesejahteraan</u> rakyat.	Tunku Abdul Rahman
(c) Kedaulatan merujuk kuasa <u>tertinggi</u> dalam sesebuah negara. Bersifat <u>kekal</u> dan tidak terbatas untuk negara membuat <u>undang-undang</u>, mentafsir dan melaksanakannya.	Jean Bodin
(d) Kedaulatan ialah asas negara yang <u>merdeka</u>, memiliki kebebasan pada peringkat <u>antarabangsa</u> bersama dengan hak dan kuasa untuk mengatur urusan <u>dalam negeri</u> tanpa telunjuk asing.	Tun Dr. Mohamed Salleh Abas
(e) Kedaulatan merupakan kekuatan sesebuah negara berasaskan semangat <u>kekitaan</u> bangsanya. Kekuatan semangat <u>beragama</u> menyebabkan sesuatu bangsa rela <u>berkorban</u> demi mencapai cita-cita yang sama.	Ibnu Khaldun

3. Lengkapkan ayat berikut tentang jenis kedaulatan.

TP 3

SP
12.1.1

CETUS IDEA

INFO

PBB

1.2 Ciri Negara yang Berdaulat

4. Isikan tempat kosong berkaitan ciri-ciri negara yang berdaulat.

TP 2

SP

12.1.2

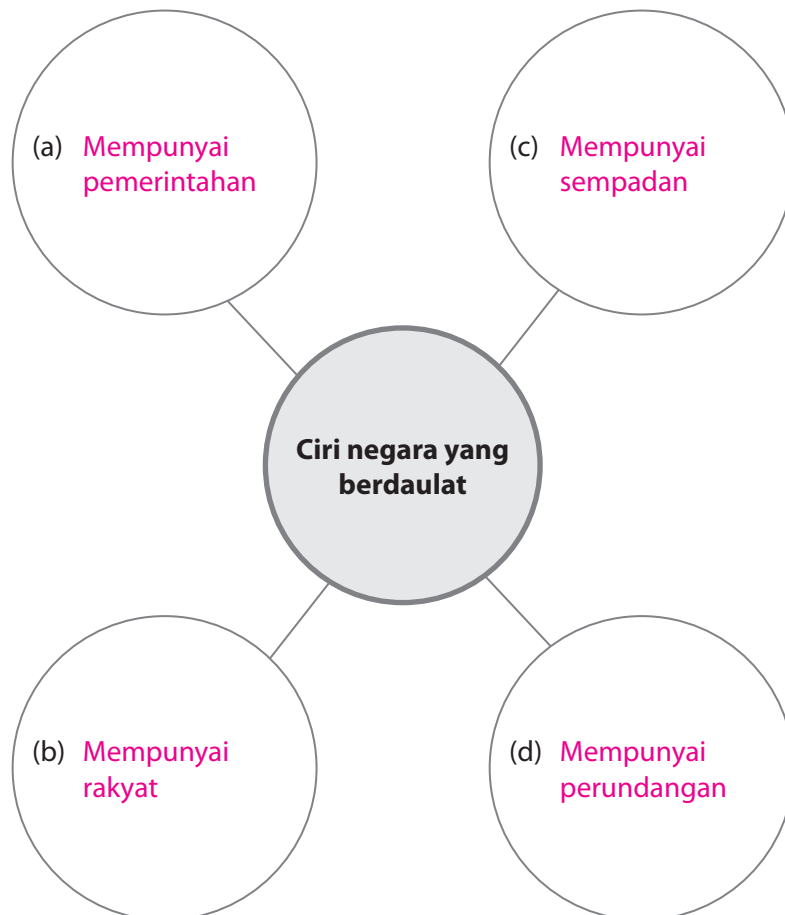
Negara yang berdaulat mestilah mempunyai pemerintahan bagi menjaga kestabilan politik. Dalam Persekutuan Malaysia, Ketua Utama Negara ialah Yang di-Pertuan Agong. Ketua kerajaan ialah Perdana Menteri. Selain itu, ciri kedaulatan seterusnya ialah sempadan, iaitu garis pemisah antara negeri atau negara. Ciri berikutnya ialah mempunyai perundangan. Asas bagi sistem perundangan negara kita ialah Perlembagaan Persekutuan. Akhir sekali, ciri sebuah negara berdaulat ialah mempunyai rakyat. Penyatuan pelbagai kaum di Malaysia melalui bahasa, kebudayaan, Rukun Negara dan identiti nasional.

5. Nyatakan ciri negara yang berdaulat. **i-THINK** Peta Buih

TP 2

SP

12.1.2

KBAT EKSTRA

TUTORIAL

Pemerintahan Teratur

POT
Enrolment key ▼
S^uhW4qj

1.3 Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat

6. Huraikan kepentingan mewujudkan negara yang berdaulat.

TP 4

SP
12.1.3

Maklumat	Huraian
(a) Keberkesanan pentadbiran	- Memberi kebebasan untuk menjalankan pentadbiran tanpa campur tangan asing. - Pentadbiran dilaksanakan dengan berkesan melalui Jemaah Menteri dan kementerian. - Pengagihan kuasa antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri.
(b) Kemakmuran ekonomi	- Pelbagai usaha kerajaan untuk memajukan dan meningkatkan taraf hidup rakyat. - Pembangunan ekonomi meliputi bidang pertanian, perindustrian dan perdagangan. - Melalui dasar pembangunan ekonomi negara.
(c) Kesejahteraan sosial	- Pelaksanaan dasar sosial bagi kesejahteraan rakyat. - Bagi melahirkan generasi berilmu dan berkemahiran. - Dapat memberi sumbangan kepada negara. - Memupuk perasaan muhibah dan perpaduan melalui bahasa kebangsaan, kebudayaan, sukan dan Rukun Negara.
(d) Kecemerlangan hubungan luar negara	- Dasar luar digubal untuk menjalin hubungan dengan negara luar. - Jalinan diplomatik melalui perjanjian dan kerjasama pelbagai bidang membolehkan Malaysia menikmati pelbagai faedah dan mempertahankan kedaulatan. - Keanggotaan dalam pertubuhan serantau dan antarabangsa dapat meningkatkan imej negara.

7. Lakukan aktiviti berikut.

SP
12.1.3

Aktiviti PAK-21

Fikir-Pasang-Kongsi

TP 6

- Guru menunjukkan klip video daripada Berita Harian Online.
<https://www.bharian.com.my/berita/nasional/2020/12/770809/kerajaan-tidak-akan-kompromi-isu-kedaulatan-negara-pm>
- Guru akan mengajukan pertanyaan berdasarkan klip video tersebut.
- Murid akan berfikir secara individu untuk menyelesaikan pertanyaan atau permasalahan yang diajukan.
- Ahli kumpulan seterusnya diberi pasangan dan murid kemudiannya akan berbincang mengenai jawapan atau penyelesaian kepada masalah yang diajukan.
- Murid akan berkongsi pandangan mereka sama ada kepada pasangan yang lain dalam kumpulan yang sama atau kepada kumpulan lain atau kepada semua ahli di dalam kelas berkenaan.

1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan

8. Jawab soalan di bawah dengan tepat dan ringkas.

MAHIR SPM**TP 4****SP**

12.1.4 (a) Huraikan langkah yang perlu diambil bagi mempertahankan kedaulatan negara.

Mewujudkan kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi.

Pemerintah perlu mewujudkan pentadbiran yang cekap.

Seperti memastikan agihan sumber kekayaan dilakukan secara adil.

Manakala rakyat perlu memberikan kesetiaan kepada pemerintah.

Contohnya, memupuk kerjasama bagi membolehkan agihan kekayaan dinikmati bersama.

(b) Bagaimanakah kerajaan mengukuhkan perpaduan kaum?

KBAT

Menjana Idea

Menggubal dasar dan undang-undang berkaitan dengan perpaduan kaum / integrasi nasional.

Memastikan keberkesanan pelaksanaan dasar berkaitan bahasa, pendidikan dan kebudayaan.

Merangka program / kempen bagi memupuk perpaduan.

Memperuntukkan perbelanjaan yang mencukupi bagi membiayai program perpaduan.

(c) Bagaimanakah kita sebagai rakyat dapat mempertahankan kedaulatan negara?

KBAT

Mengaplikasi

Peka dengan isu keselamatan negara.

Memberikan maklumat isu pencerobohan sempadan.

Mengelakkan kerjasama dengan pihak luar yang boleh mengancam keselamatan negara.

Contoh Daish dan ISIS.

Menganggotai pasukan keselamatan atau menjadi sukarelawan.

Sanggup berkorban untuk mempertahankan negara.

9. Lakukan aktiviti berikut.

SP

12.1.4

Aktiviti PAK-21

Perbincangan Bebas

TP 5

- Guru menayangkan klip video tentang Zaman Darurat dan bersoal jawab tentang kedaulatan negara.
<https://www.youtube.com/watch?v=wIJZoT0dtp4>
- Murid dibahagikan kepada beberapa kumpulan untuk membuat perbincangan.
- Tajuk perbincangan ialah "kerjasama antara pemerintah dengan rakyat dalam mempertahankan kedaulatan negara".

10. Jawab soalan berikut berdasarkan gambar di bawah.

- (a) Apakah langkah mempertahankan kedaulatan negara yang boleh dikaitkan dengan gambar di atas?

Mengukuhkan pertahanan negara.

- (b) Terangkan **dua** peranan pihak berikut dalam langkah tersebut.

KBAT
Menganalisis

Peranan pemerintah

- (i) Mengadakan perjanjian pertahanan dan latihan ketenteraan bersama dengan negara serantau dan antarabangsa.
- (ii) Memodenkan aset ketenteraan untuk mengukuhkan pasukan pertahanan.

Peranan rakyat

- (i) Menganggotai pasukan keselamatan dan pasukan sukarelawan untuk mempertahankan negara.
- (ii) Mengelakkan kolaborasi dengan pihak luar yang mengancam kedaulatan negara.

- (c) Apakah ancaman yang dihadapi oleh negara kita pada masa kini?

KBAT
Menganalisis

Ancaman pengganas, lanun di Selat Melaka, pencerobohan sempadan negara, pengintipan kuasa luar, banjir pendatang asing tanpa izin, jenayah siber dan tuntutan puak pelampau.

- (d) Jelaskan kesan jika sistem pertahanan negara lemah dan aset ketenteraan mundur.

KBAT
Menilai

Mudah dikalahkan oleh musuh. Mengancam kestabilan politik negara. Gagal mempertahankan kedaulatan negara. Dipandang rendah oleh negara jiran dan antarabangsa. Menjadi sasaran kuasa-kuasa besar.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

- (e) Cadangkan cara meningkatkan kekuatan sistem pertahanan negara.

KBAT
Mencipta

Menggubal dasar pertahanan negara. Mengadakan latihan ketenteraan dengan negara maju. Memodenkan aset ketenteraan. Menambah jumlah anggota tentera. Memperketat kawalan di sempadan negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

KERTAS 1

1. Gambar berikut merujuk kepada Ibnu Khaldun.

Buku Teks
ms. 5

Apakah maksud kedaulatan yang dinyatakan oleh tokoh tersebut?

- A Pemerintahan kerajaan yang terikat dengan perundangan
- B Kekuatan sesebuah negara berasaskan semangat kekitaan**
- C Kekuasaan tidak terbatas untuk menggubal undang-undang
- D Prinsip keadilan untuk memperjuangkan kebajikan rakyat

Aras R Mengingat

2. Apakah paksi kedaulatan Raja-raja Melayu dalam kedaulatan tradisional?

Buku Teks
ms. 6

- A Kewibawaan raja**
- B Taat setia rakyat
- C Kuasa mutlak raja
- D Hak asasi rakyat

Aras R Mengingat

3. Apakah persamaan kedua-dua revolusi berikut?

Buku Teks
ms. 6

- Revolusi Keagungan
- Revolusi Perancis

- A Pengiktirafan antarabangsa negara merdeka
- B Pembentukan negara berasaskan bangsa**
- C Kedaulatan negara terletak pada raja
- D Kebebasan bersuara dalam perundangan

Aras S Memahami

4. Apakah kepentingan Deklarasi Hubungan Persahabatan PBB 1970 kepada negara kita?

Buku Teks
ms. 7

- A Pembentukan negara berasaskan bangsa
- B Kewibawaan membentuk kerajaan
- C Kebebasan menentukan dasar
- D Prinsip persamaan kedaulatan**

Aras S Menganalisis

5. Apakah ciri negara yang berdaulat?

Buku Teks
ms. 8

- I Parlimen
- II Sempadan
- III Pemerintahan
- IV Wilayah pengaruh
- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III**
- D III dan IV

Aras R Mengingat

6. Sempadan merupakan garis pemisah antara negeri atau negara.

Buku Teks
ms. 8

Apakah kepentingan sempadan?

- A Membantu kerjasama antarabangsa
- B Membentuk perpaduan serantau
- C Memudahkan pentadbiran**
- D Meluaskan pengaruh

Aras S Memahami

7. Bagaimanakah rakyat di negara kita disatukan?

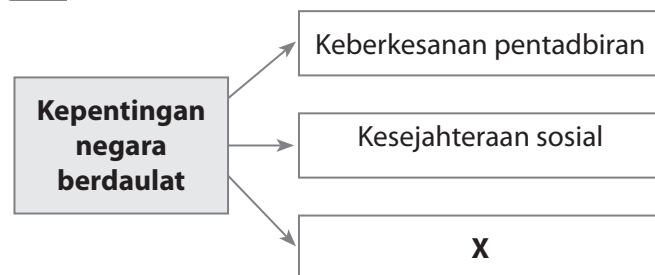
Buku Teks
ms. 11

- A Rukun Negara**
- B Demokrasi berparlimen
- C Semangat kenegerian
- D Adat warisan bangsa

Aras S Menganalisis

8. Rajah berikut merujuk kepada kepentingan negara berdaulat.

Buku Teks
ms. 10

Apakah X?

- A Kecemerlangan dalam negara
- B Kemakmuran ekonomi**
- C Kekuatan pertahanan
- D Kerjasama politik

Aras R Mengingat

9. Bagaimanakah rakyat Malaysia dapat memupuk integrasi nasional?

Buku Teks
ms. 13

- I Melaksanakan dasar perpaduan nasional
- II Mengamalkan kebudayaan kebangsaan
- III Memupuk sikap saling bertoleransi
- IV Merangka program kebangsaan
- A I dan II
- B I dan IV
- C II dan III**
- D III dan IV

Aras T Menganalisis

10. Apakah yang perlu kita lakukan bagi memupuk semangat patriotisme?

Buku Teks
ms. 14

- I Menyanjungi warisan negara
- II Menggunakan bahasa ibunda
- III Mengamalkan adat budaya sendiri
- IV Menghormati lambang kebangsaan
- A I dan II
- B I dan IV**
- C II dan III
- D III dan IV

Aras S Mengaplikasi

KERTAS 2

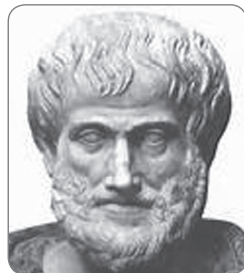
Bahagian A

KLU SOALAN

Menurut Aristotle, kedaulatan merupakan kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan sesebuah negara. Tunku Abdul Rahman menjelaskan bahawa kedaulatan dibina berdasarkan prinsip kebebasan dan keadilan yang sentiasa memperjuangkan kebajikan dan kesejahteraan rakyat.

1. Gambar berikut merujuk kepada sejarawan dunia.

Buku Teks
ms. 5

Tokoh X

Tokoh Y

(a) Namakan tokoh tersebut:

(i) Tokoh X : Aristotle

(ii) Tokoh Y : Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj

Aras R Menganalisis [2 markah]

(b) Apakah maksud kedaulatan yang dinyatakan oleh tokoh di 1(a)?

(i) Kedaulatan merupakan kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan sesebuah negara. Kedaulatan merujuk kerajaan yang terikat oleh undang-undang.

(ii) Kedaulatan dibina berdasarkan prinsip kebebasan dan keadilan yang sentiasa memperjuangkan kebajikan dan kesejahteraan rakyat.

Aras S Memahami [4 markah]

- (c) Sebagai generasi muda, bagaimanakah anda menghargai kedaulatan negara?

Menganggotai pasukan keselamatan.

Menaikkan nama negara di peringkat antarabangsa.

Membeli barangan buatan Malaysia.

Menjaga nama baik dan imej negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras T Mengaplikasi [4 markah]

2. Kedaulatan sesebuah negara membolehkan pemerintahan dapat dilaksanakan tanpa campur tangan asing.

Buku Teks
ms.
6-12

- (a) Nyatakan **dua** jenis kedaulatan.

Kedaulatan tradisional

Kedaulatan moden

Kedaulatan undang-undang

Kedaulatan antarabangsa (Mana-mana dua)

Aras R Mengingat [2 markah]

- (b) Mengapakah kedaulatan negara perlu dipertahankan?

Mengelakkan campur tangan asing.

Mewujudkan keberkesanan pentadbiran.

Mengelakkan ekonomi negara daripada dieksploitasi.

Mengagihkan kekayaan negara kepada semua rakyat.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras S Menganalisis [4 markah]

- (c) Kedaulatan antarabangsa merujuk pengiktirafan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) terhadap sesebuah negara yang tidak boleh dicabuli oleh negara lain.

Sejauh manakah kedaulatan antarabangsa penting bagi negara kita? Beri pendapat anda.

Membuktikan kedaulatan negara. Kebebasan menentukan hala tuju negara.

Tiada campur tangan asing dalam pemerintahan. Mengelakkan pencerobohan sempadan.

Meningkatkan ekonomi negara. Menggalakkan kegiatan perdagangan antarabangsa.

Boleh membawa kes pencerobohan ke Mahkamah Dunia. Contohnya, isu pertindihan sempadan di Pulau Sipadan.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras T Menilai [4 markah]

Bahagian B

1. (a) Jelaskan maksud kedaulatan dari sudut bahasa.

Aras R Mengingat [4 markah]

Buku Teks
ms.
4-5

(b) Kedaulatan negara merupakan asas negara yang merdeka. Berikan pandangan anda berdasarkan pernyataan tersebut.

Aras S Menganalisis [8 markah]

(c) Teliti gambar berikut.

Jelaskan maklumat yang terdapat dalam gambar tersebut dan cadangkan langkah-langkah untuk memupuk perpaduan antara kaum dalam negara ini.

Aras T Menganalisis [8 markah]

KLU SOALAN

Antara peranan pemerintah ialah mewujudkan pentadbiran yang cekap dan mengelakkan amalan rasuah dalam pentadbiran. Rakyat hendaklah mematuhi undang-undang dan memberikan kesetiaan kepada raja dan negara.

2. (a) Jelaskan peranan pemerintah dan rakyat dalam mewujudkan kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi.

Aras S Memahami [6 markah]

Buku Teks
ms.
12-14

(b) Sebagai rakyat yang patriotik, apakah tanggungjawab anda untuk mengekalkan perpaduan antara kaum?

Aras S Memahami [6 markah]

(c) Teliti petikan berikut.

Malaysia akan terus melaksanakan dasar luar yang bebas, berprinsip dan pragmatik serta berasaskan nilai-nilai keamanan, kemanusiaan, keadilan dan kesaksamaan. Teras utama dasar luar Malaysia adalah untuk melindungi kedaulatan dan kepentingan negara serta menyumbang secara bermakna ke arah masyarakat dunia yang adil dan saksama melalui perhubungan diplomasi yang efektif.

Dasar luar Malaysia dipengaruhi dan dibentuk oleh tiga faktor utama, iaitu lokasi Malaysia yang strategik di Asia Tenggara, ciri-ciri Malaysia sebagai sebuah negara perdagangan dan demografi penduduk yang unik. Prinsip asas dasar luar Malaysia masih kekal sejak kemerdekaan walaupun pendekatan kepada pelaksanaan dasar luar berubah berdasarkan faktor domestik dan faktor luaran semasa. Penggubalan dasar luar sentiasa berpanduan kriteria-kriteria kredibiliti, konsistensi dan kepaduan yang telah bertindak memelihara kepentingan negara.

Sumber: www.pmo.gov.my/Dasar-Luar-Malaysia

Jelaskan mesej yang terkandung dalam petikan tersebut.

Aras T Menganalisis [8 markah]

BAB 2

Perlembagaan Persekutuan

Asas Pembentukan Perlembagaan

1. Undang-undang Negeri Melayu

- (a) Raja sebagai pemerintah.
- (b) Rakyat memberikan ketaatsetiaan.
- (c) Undang-undang dan sistem pemerintahan ditentukan oleh Raja.

2. Undang-undang British (*Charter of Justice* di Negeri-negeri Selat)

- (a) *Charter of Justice* I (1807)
  - Mewujudkan mahkamah di Pulau Pinang.
- (b) *Charter of Justice* II (1826)
  - Menyatukan mahkamah di Singapura, Melaka dan Pulau Pinang.
- (c) *Charter of Justice* III (1855)
  - Mewujudkan mahkamah di Singapura, Melaka dan Pulau Pinang.

Perlembagaan Sarawak

- 1. Pada bulan Ogos 1956, Perlembagaan Sarawak memberikan kuasa kepada Council Negri (Majlis Negeri) untuk membuat undang-undang.
- 2. Majlis Negeri mengandungi 45 orang ahli yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha.
- 3. Majlis Tertinggi dipengerusikan oleh Gabenor dan dianggotai oleh Ketua Setiausaha, Setiausaha Kewangan dan Peguam Negara.
- 4. Pada tahun 1959, Perlembagaan Sarawak telah memberikan kuasa pentadbiran negeri kepada Majlis Tertinggi dan Council Negri.

Perlembagaan Sabah

- 1. Majlis Undangan dan Majlis Kerja ditubuhkan pada tahun 1950.
- 2. Majlis Undangan memberikan kuasa kepada Gabenor untuk menggubal undang-undang.

Sejarah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan

1. Tahun 1877

- (a) Raja Muda Yusuf mempengerusikan mesyuarat Majlis Negeri Perak bagi menggubal undang-undang Perak.

2. Tahun 1946

- (a) Undang-undang di NNS digubal oleh Majlis Undangan Negeri.
- (b) Majlis Persekutuan menggubal undang-undang di NNMB.
- (c) Majlis Negeri menggubal undang-undang di NNMTB.

3. Tahun 1948

- (a) Pembentukan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948 meliputi bidang pentadbiran, kuasa raja Melayu, perundangan dan kewarganegaraan.

4. Tahun 1957

- (a) Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu (Suruhanjaya Reid) disesuaikan dengan model Westminster.
- (b) Perlembagaan ini berkuat kuasa selepas negara mencapai kemerdekaan pada 31 Ogos 1957.
- (c) Perlembagaan tersebut menjadi asas kepada perlembagaan negara kita pada hari ini.

Ciri Utama Perlembagaan Persekutuan

1. Ciri tradisional

- (a) **Kesultanan atau pemerintahan beraja**
  - (i) Sultan merupakan pemerintah berdaulat.
  - (ii) Memiliki kuasa penuh di negeri masing-masing.

- (iii) Selepas mencapai kemerdekaan, sistem pemerintahan disesuaikan dengan Demokrasi Berparlimen.
- (iv) Yang di-Pertuan Agong dilantik sebagai pemerintah tertinggi negara.
- (v) Baginda mempunyai kuasa membuat pelantikan bagi jawatan utama negara.

(b) Agama Islam

- (i) Semasa zaman British, Raja berkuasa ke atas agama Islam dan adat istiadat orang Melayu.
- (ii) Selepas merdeka, agama Islam bagi negeri Melayu terletak di bawah kuasa raja di negeri masing-masing.
- (iii) Bagi negeri yang tidak beraja dan Wilayah Persekutuan, agama Islam diletakkan di bawah kuasa Yang di-Pertuan Agong.

(c) Bahasa Melayu

- (i) Menjadi *lingua franca* dan bahasa ilmu.
- (ii) Kini, bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi negara kita.

(d) Kedudukan orang Melayu dan Bumiputera

- (i) Sebelum merdeka, kedudukan orang Melayu dan bumiputera di bawah kuasa raja dan ketua peribumi.
- (ii) Selepas negara merdeka, Yang di-Pertuan Agong diberi tanggungjawab memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera Sarawak dan Sabah serta kepentingan sah kaum lain.

2. Ciri moden

(a) Kerajaan Persekutuan

- (i) Perkara utama dalam Perlembagaan Persekutuan termasuklah mewujudkan satu sistem Kerajaan Persekutuan.
- (ii) Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri diberi kuasa dalam bidang tertentu.
- (iii) Selepas Malaysia dibentuk, Sarawak dan Sabah diberikan kuasa autonomi.

(b) Sistem Demokrasi Berparlimen

- (i) Asas kepada demokrasi ialah pilihan raya umum 1955.
- (ii) Tujuan pilihan raya adalah untuk memberi kebebasan kepada rakyat memilih wakil pemimpin dan menubuhkan kerajaan.
- (iii) Suruhanjaya Pilihan Raya telah diberi tanggungjawab menjalankan pilihan raya.

- (iv) Pilihan raya Persekutuan memilih wakil bagi membentuk Kerajaan Persekutuan.
- (v) Pilihan raya negeri diadakan untuk memilih wakil bagi membentuk Kerajaan Negeri.

(c) Kewarganegaraan

- (i) Sebelum tahun 1948, tiada satu kewarganegaraan yang sama.
- (ii) Rakyat dikategorikan sebagai rakyat raja dan rakyat British.
- (iii) Kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu dan pembentukan Malaysia melahirkan taraf kewarganegaraan yang sama kepada rakyatnya.

Pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963 dan 1965

1. Pindaan Perlembagaan 1963

- (a) Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 menetapkan struktur Mahkamah Atasan mengikut model Mahkamah Tertinggi England.
- (b) Mahkamah tersebut dibahagikan kepada Mahkamah Atasan dan Mahkamah Rayuan.
- (c) Apabila Malaysia dibentuk, Mahkamah Persekutuan ditubuhkan.
- (d) Tiga Mahkamah Atasan, iaitu di Persekutuan Tanah Melayu, di Sarawak dan Sabah serta di Singapura.
- (e) Mahkamah Persekutuan boleh mendengar mana-mana persoalan perlembagaan dan pertikaian antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri.
- (f) Perlembagaan Malaysia mengekalkan kedudukan Mahkamah Tinggi Malaya dan mewujudkan Mahkamah Tinggi Borneo.
- (g) Pada tahun 1963, jawatan Ketua Hakim diwujudkan.
- (h) Pada tahun 1994, jawatan tersebut diubah kepada Ketua Hakim Sarawak dan Sabah.
- (i) Apabila Malaysia dibentuk, Sarawak dan Sabah diketuai oleh Yang di-Pertua Negeri yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong.

2. Pindaan Perlembagaan 1965

- (a) Usul pindaan perlembagaan dinamakan Pindaan Singapura pada 7 Ogos 1965.
- (b) Parlimen meluluskan usul tersebut bagi membolehkan Singapura keluar daripada Malaysia.
- (c) Semua perkara yang melibatkan Singapura dimansuhkan.
- (d) Contohnya imigresen, kewangan, hubungan luar negara dan pertahanan.

2.1

Latar Belakang Sejarah Perlembagaan Persekutuan

TP 1

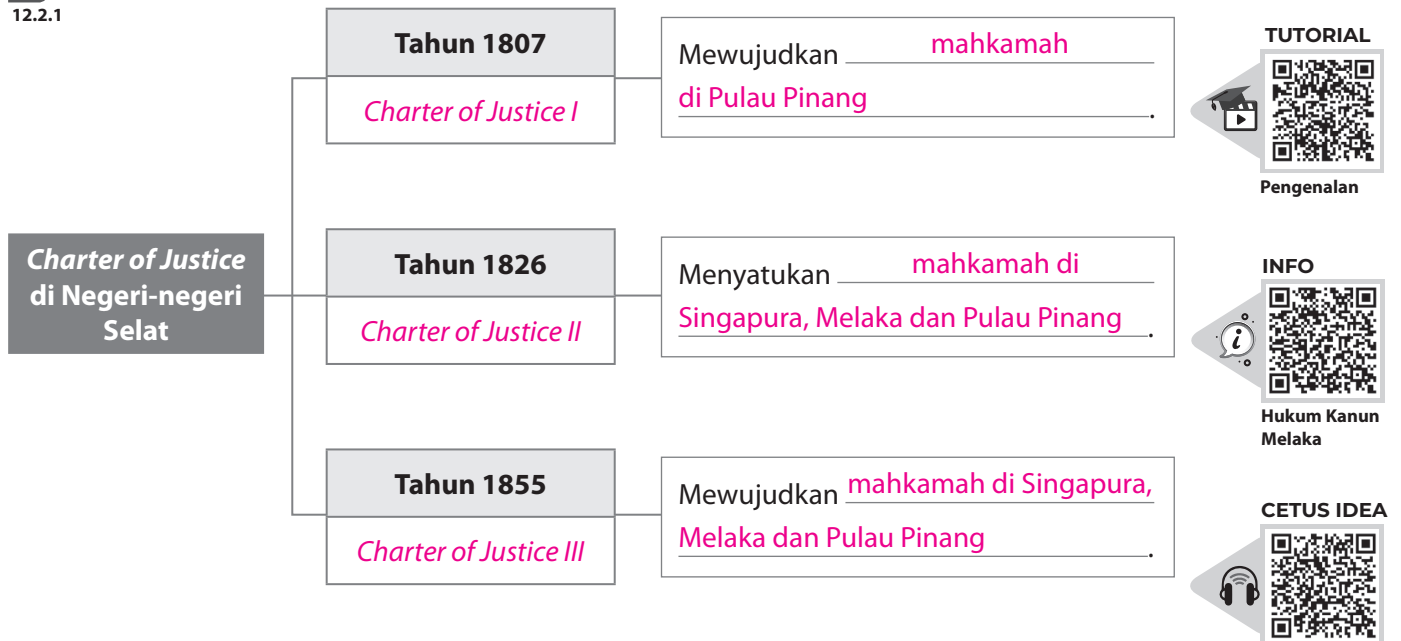
1. Lengkapkan ayat berikut.

SP
12.2.1

- (a) Perlembagaan Persekutuan berasaskan nilai tradisi Kesultanan Melayu Melaka dan prinsip undang-undang Inggeris yang kemudiannya disesuaikan dengan nilai tempatan.
- (b) Undang-undang Negeri Melayu menjelaskan kedudukan raja sebagai pemerintah dan peranan rakyat memberikan ketaatsetiaan.
- (c) Contoh undang-undang yang diamalkan dalam Kesultanan Melayu Melaka ialah:
- Hukum Kanun Melaka
  - Undang-undang Laut Melaka
- (d) Contoh undang-undang bertulis bagi negeri-negeri Melayu ialah:
- Hukum Kanun Pahang
  - Undang-undang 99 Perak
- (e) Undang-undang British di Negeri-negeri Selat dikenali sebagai Charter of Justice.
- (f) Di Sarawak, undang-undang yang digubal ialah The Sarawak Application of Laws Ordinance 1949.
- (g) Di Sabah, terdapat undang-undang yang sama digubal, iaitu Sabah Application of Laws Ordinance 1951.

2. Lengkapkan rajah berikut.

SP
12.2.1

3. Lengkapkan ayat di bawah.

TP 3

SP 12.2.1 (a) **Perlembagaan Sarawak**

45	Gabenor	Council Negri	Peguam Negara	Majlis Tertinggi	Ketua Setiausaha

Pada bulan Ogos 1956, Perlembagaan Sarawak memberikan kuasa kepada Council Negri untuk membuat undang-undang. Mengandungi 45 orang ahli. Dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha. Majlis Tertinggi dipengerusikan oleh Gabenor. Dianggotai oleh Ketua Setiausaha, Setiausaha Kewangan dan Peguam Negara. Perlembagaan Sarawak pada tahun 1959 memberikan kuasa pentadbiran negeri kepada Majlis Tertinggi dan Council Negri.

(b) **Perlembagaan Sabah**

1950	Gabenor	undang-undang	Majlis Undangan

Ditubuhkan oleh Majlis Undangan dan Majlis Kerja pada tahun 1950. Majlis Undangan memberikan kuasa kepada Gabenor untuk menggubal undang-undang dalam pemerintahannya.

4. Jawab soalan di bawah dengan tepat dan ringkas.

MAHIR SPM TP 5

SP 12.2.1 (a) Namakan undang-undang yang diperkenalkan oleh British di Negeri-negeri Selat.

Charter of Justice

(b) Apakah matlamat pengenalan undang-undang British di Negeri-negeri Selat?

Melindungi penduduk asal daripada penindasan dan ketidakadilan.

(c) Namakan undang-undang Inggeris yang diperkenalkan di negeri berikut.

(i) Undang-undang Inggeris di Sabah: Sabah Application of Laws Ordinance 1951

(ii) Undang-undang Inggeris di Sarawak: The Sarawak Application of Laws Ordinance 1949

(d) Pada pendapat anda, apakah kepentingan perlembagaan kepada negara?

KBAT Menilai

(i) Merupakan undang-undang tertinggi yang menjadi asas kepada pembentukan sesebuah kerajaan.

(ii) Menjamin kecekapan, keadilan, ketelusan dan kelancaran pentadbiran sesebuah kerajaan.

2.2 Sejarah Penggubalan Perlembagaan Persekutuan

5. Padankan maklumat yang diberi mengikut tahun yang tepat.

TP 3

SP

12.2.2

1877	Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu disesuaikan dengan model Westminster.
1946	Undang-undang Negeri-negeri Melayu Bersekutu digubal oleh Majlis Persekutuan.
1948	Majlis Negeri Perak yang dipengerusikan oleh Raja Muda Yusuf merupakan undang-undang negeri pertama di Perak.
1957	Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu yang merangkumi pentadbiran, kuasa raja Melayu, perundangan dan kewarganegaraan.

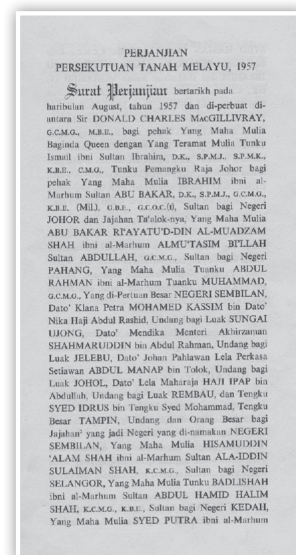
6. Nyatakan perkara yang menjadi terma rujukan utama dalam Perjanjian Persekutuan 1957.

TP 4

SP

12.2.2

- (a) Kewarganegaraan yang sama.
- (b) Kerajaan Persekutuan yang kukuh.
- (c) Menjamin kedudukan Raja-raja Melayu.
- (d) Parlimen hendaklah mengandungi dua Dewan.
- (e) Menjamin kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum-kaum lain.

2.3

Ciri Utama Perlembagaan Persekutuan

7. Isikan tempat kosong dengan jawapan yang sesuai.

TP 2

SP
12.2.3

mutlak	kerajaan	rakyat raja	pilihan raya
Sultan	rakyat British	lingua franca	kuasa autonomi
Demokrasi Berparlimen	kedudukan istimewa	bahasa kebangsaan	Suruhanjaya Pilihan Raya
pemerintahan beraja	kepentingan sah	Majlis Mesyuarat Negeri	

- Negeri-negeri Melayu di Tanah Melayu diperintah berdasarkan sistem pemerintahan beraja.
- Sultan merupakan pemerintah berdaulat dan berkuasa mutlak bagi negeri masing-masing.
- Malaysia merupakan negara merdeka yang mengamalkan konsep Demokrasi Berparlimen.
- Pada peringkat negeri, sultan dibantu oleh Majlis Mesyuarat Negeri.
- Semasa Kesultanan Melayu Melaka, bahasa Melayu dijadikan sebagai lingua franca. Selepas negara merdeka, bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan.
- Yang di-Pertuan Agong bertanggungjawab memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum lain.
- Sebelum merdeka, rakyat di Persekutuan Tanah Melayu dibahagikan kepada rakyat raja dan rakyat British.
- Penyertaan Sarawak dan Sabah ke dalam Malaysia memperuntukkan kuasa autonomi kepada kedua-dua negeri tersebut.
- Antara asas sistem demokrasi ialah pilihan raya yang membolehkan rakyat memilih wakil pemimpin dan menubuhkan kerajaan.
- Bagi memastikan pilihan raya dijalankan secara telus dan adil, Suruhanjaya Pilihan Raya dibentuk bagi melaksanakan pilihan raya sepenuhnya.

8. Jawab semua soalan berikut.

SP

12.2.3

(a) Nyatakan **dua** ciri Perlembagaan Persekutuan.

(i) Ciri tradisional

(ii) Ciri moden

(b) Apakah ciri tradisional dalam Perlembagaan Persekutuan?

(i) Kesultanan atau pemerintahan beraja

(ii) Agama Islam

(iii) Bahasa Melayu

(iv) Kedudukan orang Melayu dan bumiputera

(c) Apakah ciri moden dalam Perlembagaan Persekutuan?

(i) Kerajaan Persekutuan

(ii) Sistem Demokrasi Berparlimen

(iii) Kewarganegaraan

(d) Apakah peranan Yang di-Pertuan Agong berdasarkan Perlembagaan Persekutuan?

Baginda berperanan memelihara kedudukan orang Melayu dan bumiputera Sarawak dan Sabah serta memelihara kepentingan sah kaum lain.

(e) Apakah status kerakyatan yang diguna pakai di Tanah Melayu sebelum Persekutuan Tanah Melayu 1948 dibentuk?

Rakyat Raja bagi orang Melayu di Tanah Melayu dan Rakyat British sekiranya dilahirkan di Melaka atau Pulau Pinang.

KBAT EKSTRA

NOTA VISUAL
P+

9. Lakukan aktiviti berikut.

SP

12.2.3

Aktiviti PAK-21

Pusingan dan Pendapat

TP 6

- Guru memberikan maklumat berkaitan perlembagaan negara.
https://ms.wikipedia.org/wiki/Persekutuan_Tanah_Melayu
- Setiap murid diberikan kertas nota untuk membuat catatan dan melontarkan pendapat tentang kepentingan mendaulatkan perlembagaan negara.
- Pusingan 1 – Murid bergerak dari satu stesen ke stesen lain dan menulis maklumat pada kertas nota.
- Pusingan 2 – Setiap murid bergerak dari satu stesen ke stesen lain dan membaca nota murid lain serta membincangkan pendapat masing-masing.
- Sesi ulasan daripada guru dan rumusan oleh murid.

2.4 Pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963 dan 1965

PBD Formatif

Buku Teks ms. 30 – 31

NOTA VISUAL

10. Jawab semua soalan berikut.

SP
12.2.4

MAHIR SPM

TP 4

(a) Apakah tujuan pindaan Perlembagaan 1963 dilakukan?

Pindaan Perlembagaan 1963 bertujuan untuk menyesuaikan peruntukan negeri baharu ke dalam perlembagaan tanpa mengubah kedudukan negeri sedia ada.

TUTORIAL

Pindaan
Perlembagaan
1963

(b) Nyatakan **tiga** perkara dalam pindaan Perlembagaan 1963.

- (i) Struktur Mahkamah Atasan
- (ii) Pembentukan Mahkamah Tinggi Borneo
- (iii) Jawatan Yang di-Pertua Negeri

(c) Jelaskan struktur Mahkamah Atasan.

Struktur Mahkamah Atasan mengikut model Mahkamah Tertinggi England yang membahagikan mahkamah kepada Mahkamah Atasan dan Mahkamah Rayuan. Apabila Malaysia dibentuk, Mahkamah Atasan dibentuk, iaitu Mahkamah Persekutuan. Tiga buah Mahkamah Atasan diwujudkan, iaitu di Persekutuan Tanah Melayu, di Sarawak dan Sabah serta di Singapura. Mahkamah Persekutuan boleh mendengar mana-mana pertikaian antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri.

(d) Mengapakah pindaan Perlembagaan 1965 dilakukan?

Pindaan Perlembagaan 1965 dilakukan kerana berlaku peristiwa pemisahan Singapura.

(e) Bagaimanakah pindaan Perlembagaan 1965 dilaksanakan?

Pindaan Perlembagaan 1965 dilaksanakan apabila Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj membawa usul pindaan perlembagaan ke Parlimen pada 7 Ogos 1965. Parlimen meluluskan pindaan ini yang membolehkan Singapura keluar daripada Malaysia. Semua perkara berkaitan Singapura seperti imigresen, kewangan, pertahanan dan hubungan luar negara dimansuhkan.

11. Lakukan aktiviti berikut.

Aktiviti PAK-21

Pusingan dan Pendapat

TP 4

(a) Bahagikan murid mengikut kumpulan.

(b) Hasilkan peta pemikiran berdasarkan soalan berikut:

- Mengapakah pindaan perlu dilakukan dalam perlembagaan negara?
- Berdasarkan pindaan Perlembagaan 1965, berikan justifikasi kepentingan pindaan tersebut.
- Berdasarkan rujukan yang sesuai, huraikan pelaksanaan pindaan perlembagaan.

KERTAS 1

1. Bagaimanakah sistem perundangan pada zaman Kesultanan Melayu Melaka digubal?

Buku Teks
ms. 22

- ☒ A Ditetentukan oleh raja
- ☐ B Ditetapkan oleh pembesar
- ☐ C Digubal oleh Jemaah Menteri
- ☐ D Dimusyawarahkan oleh menteri

Aras S Menganalisis

2. Mengapakah berlaku penyerapan undang-undang Inggeris dalam sistem perundangan di negara kita?

Buku Teks
ms. 23

- ☐ A Pengiktirafan antarabangsa
- ☐ B Pemodenan pentadbiran
- ☒ C Penjajahan kuasa asing
- ☐ D Penyesuaian budaya

Aras S Memahami

3. Apakah kepentingan Perlembagaan Sarawak pada tahun 1959 kepada Majlis Tertinggi dan Council Negeri?

Buku Teks
ms. 24

- ☐ A Pembentukan badan perundangan
- ☒ B Pemberian kuasa pentadbiran
- ☐ C Pemantapan pemerintahan
- ☐ D Pengagihan hak autonomi

Aras S Memahami

4. Sekiranya anda telah memenangi pilihan raya dan menjadi anggota Parlimen pada tahun 2013. Apakah peranan anda pada masa tersebut?

Buku Teks
ms. 25

- ☐ A Menjadi ketua pemerintah
- ☒ B Meminda perlembagaan
- ☐ C Memerintah negara
- ☐ D Melaksanakan dasar

Aras S Menganalisis

5. Senarai berikut merujuk kepada kandungan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948.

Buku Teks
ms. 26

- Kuasa raja Melayu
- Perundangan
- X

Apakah X?

- ☐ A Bahasa kebangsaan
- ☐ B Kebudayaan
- ☐ C Agama rasmi
- ☒ D Kewarganegaraan

Aras R Mengingat

6. Apakah perkara yang menjadi terma rujukan utama dalam Perjanjian Persekutuan 1957?

Buku Teks
ms. 27

- I Kewarganegaraan yang sama
  - II Kedudukan istimewa orang Melayu
  - III Bahasa ibunda sebagai bahasa rasmi
  - IV Terdapat tiga Dewan dalam Parlimen
- ☒ A I dan II   ☐ C II dan III
- ☐ B I dan IV   ☐ D III dan IV

Aras R Memahami

7. Apakah kedudukan agama Islam semasa penjajahan British?

Buku Teks
ms. 29

- ☐ A Kutipan zakat diletakkan di bawah Residen
- ☐ B Penasihat British berkuasa menasihati raja
- ☐ C Gabenor campur tangan dalam agama
- ☒ D Raja berkuasa penuh terhadap agama

Aras S Mengingat

8. Bagaimanakah lantikan pemimpin dilakukan di Sarawak dan Sabah sebelum menyertai Malaysia?

Buku Teks
ms. 29

- ☐ A Dipilih oleh Gabenor British
- ☐ B Diwakili oleh ketua peribumi
- ☐ C Pilihan raya umum peringkat negeri
- ☒ D Sistem pemilihan secara tidak langsung

Aras S Menganalisis

9. Apakah bidang kuasa Mahkamah Persekutuan?

Buku Teks
ms. 30

- ☐ A Mendengar mana-mana persoalan berkaitan undang-undang negeri
- ☒ B Menyelesaikan pertikaian antara Kerajaan Negeri dan Persekutuan
- ☐ C Menghakimi kes-kes pertikaian melibatkan negara serantau
- ☐ D Mendengar rayuan bagi hukuman mati mandatori

Aras S Mengingat

10. Yang di-Pertua Negeri Sabah menjalankan tugasnya dengan mendapat nasihat

Buku Teks
ms. 31

- ☐ A Ketua Menteri
- ☐ B Jemaah Menteri
- ☒ C Kabinet Negeri
- ☐ D Majlis Tertinggi

Aras R Mengingat

KERTAS 2

Bahagian A

1. Penggubalan perlembagaan negara kita telah dilaksanakan oleh Suruhanjaya Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu atau Suruhanjaya Reid.

Buku Teks
ms.
26–27

(a) Apakah terma yang diguna pakai dalam menggubal perlembagaan tersebut?

Kerajaan Persekutuan yang kukuh.

Menjamin kedudukan Raja-raja Melayu.

Menjamin kedudukan istimewa orang Melayu.

Menjamin kepentingan sah kaum lain.

Parlimen mengandungi dua dewan / Dewan Rakyat / Dewan Negara.

Kewarganegaraan yang sama. (Mana-mana tiga)

Aras R Memahami [3 markah]

(b) Apakah isu-isu sensitif yang tidak boleh dipertikaikan dalam Perlembagaan Malaysia?

Kedudukan Raja-raja Melayu.

Kedudukan istimewa orang Melayu.

Kewarganegaraan.

Bahasa Melayu bahasa kebangsaan.

Agama Islam agama rasmi. (Mana-mana tiga)

Aras S Menganalisis [3 markah]

(c) Mengapakah isu di 1(b) tidak boleh dipertikaikan?

Merenggangkan hubungan antara kaum.

Mencetuskan perasaan perkauman.

Menimbulkan rusuhan antara kaum.

Menggugat kedaulatan Raja-raja Melayu. (Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras T Menilai [4 markah]

2. Perlembagaan merupakan peraturan tertinggi negara yang mempunyai ciri tradisional dan ciri moden.

Buku Teks
ms.
28–29

(a) Mengapakah perlembagaan negara kita menerapkan kedua-dua ciri tersebut?

Mengekalkan nilai tradisional.

Negara kita mengamalkan sistem pemerintahan beraja.

Diubah suai apabila negara dijajah oleh British.

Pemodenan dari sudut pentadbiran.

Aras S Menganalisis [2 markah]

- (b) Perlembagaan Persekutuan telah menetapkan negara kita mengamalkan sistem demokrasi. Jelaskan kepentingan pengamalan sistem demokrasi tersebut.

Pengamalan pilihan raya.

Bagi memilih wakil pemimpin.

Secara telus dan adil.

Bersuara secara bebas tentang hak rakyat.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras S Menganalisis [4 markah]

- (c) Pengamalan sistem demokrasi dapat mengekalkan kestabilan politik negara. Berikan hujah anda.

Menegakkan hak asasi rakyat.

Melalui pilihan raya.

Pemimpin yang berkaliber dipilih.

Membangunkan negara.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras T Menilai [4 markah]

Bahagian B

1. Perlembagaan Malaysia merupakan undang-undang tertinggi yang menjadi panduan kepada kerajaan yang memerintah.

Buku Teks
ms.
22–23

- (a) Jelaskan undang-undang berikut:

(i) Undang-undang Negeri Melayu

Aras S Mengingat [4 markah]

(ii) Undang-undang Inggeris

Aras S Mengingat [4 markah]

- (b) Bagaimanakah kerajaan memastikan perlembagaan negara dikuatkuasakan sepenuhnya di negara ini?

Aras S Menganalisis [6 markah]

- (c) Keluhuran Perlembagaan merupakan prinsip Rukun Negara ketiga.

Cadangkan langkah-langkah yang perlu diambil bagi memastikan prinsip tersebut dihayati oleh generasi muda.

Aras T Mencipta [6 markah]

2. (a) Jelaskan perkara yang menjadi terma rujukan dalam penggubahan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957.

Buku Teks
ms.
27–30

Aras S Mengingat [4 markah]

- (b) Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 dipinda apabila Malaysia dibentuk pada tahun 1963. Huraikan perkara utama dalam pindaan Perlembagaan Persekutuan 1963.

Aras S Memahami [8 markah]

- (c) Pada pendapat anda, apakah tujuan pindaan dibuat pada Perlembagaan Persekutuan?

Jelaskan kesan sekiranya pindaan tersebut tidak dibuat.

Aras T Menilai [8 markah]

BAB

3

Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen

Latar Belakang Pemerintahan Beraja dan Demokrasi Berparlimen

1. Pemerintahan Beraja Kesultanan Melayu Melaka
2. Sebelum Perang Dunia Kedua
3. Semasa Pendudukan Jepun
4. Selepas Perang Dunia Kedua
5. Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen Selepas Merdeka

Sejarah dan Kedudukan Institusi Majlis Raja-Raja

1. Pembentukan Durbar NNMB

- (a) Dibentuk pada 1897 sebagai sebuah majlis persidangan bagi Raja-raja Melayu di negeri Perak, Selangor, Pahang dan Negeri Sembilan.
- (b) Untuk membincangkan hal ehwal pentadbiran Kerajaan Persekutuan dengan pihak British.

2. Majlis Sultan-sultan semasa Malayan Union (*The Council of Sultans*)

- (a) Dipengerusikan oleh Gabenor Malayan Union.
- (b) Ahli majlis terdiri daripada 9 orang Raja Melayu dan 3 pegawai kanan British.
- (c) Berfungsi untuk membincangkan undang-undang berkaitan dengan agama Islam dan menasihati Gabenor tentang perkara yang dibangkitkan oleh Raja-raja Melayu.
- (d) Tidak dapat diwujudkan kerana penentangan terhadap Malayan Union.

3. Majlis Raja-Raja semasa Persekutuan Tanah Melayu 1948

- (a) Ditubuhkan secara rasmi apabila Persekutuan Tanah Melayu menggantikan Malayan Union.
- (b) Majlis ini dilengkapi kuasa dan sekretariat, sesuai dengan kedudukan dan peranannya.
- (c) Diurus sepenuhnya oleh Raja-raja Melayu. Pengerusi ditentukan dalam kalangan 9 orang Raja-raja Melayu.

- (d) Persidangan Majlis Raja-Raja perlu disertai oleh Penyimpan Mohor Besar Raja-raja untuk memeterai keputusan persidangan.

4. Majlis Raja-Raja selepas merdeka

- (a) Peranan Majlis Raja-Raja dikekalkan.
- (b) 1957 – Yang di-Pertua Negeri Melaka dan Pulau Pinang menjadi ahli.
- (c) 1963 – Yang di-Pertua Negeri Sarawak dan Sabah turut menjadi ahli.
- (d) Yang di-Pertua Negeri tidak turut serta dalam mesyuarat khas melibatkan institusi beraja seperti pemilihan Yang di-Pertuan Agong dan Timbalan Yang di-Pertuan Agong.

Fungsi Majlis Raja-Raja

1. Memilih Yang di-Pertuan Agong dan Timbalan Yang di-Pertuan Agong.
2. Bersetuju atau tidak bersetuju sebarang undang-undang yang memerlukan persetujuan Majlis Raja-Raja.
3. Memberikan nasihat berkaitan dengan pelantikan jawatan tertentu.
4. Menjadi rujukan dalam perubahan dasar berhubung kedudukan istimewa orang Melayu, bumiputera di Sarawak dan Sabah serta kepentingan sah kaum lain.
5. Menjadi Lembaga Pengampunan bagi kes-kes tertentu.
6. Memperkenankan perubahan persempadanan negeri setelah mendapat perkenan raja negeri berkenaan.
7. Memperkenankan pindaan perlembagaan bagi perkara-perkara tertentu.

Yang di-Pertuan Agong dan Raja dalam Perlembagaan Persekutuan

1. Dipilih dalam kalangan raja yang memerintah di sembilan buah negeri.

2. Pemilihan dilaksanakan oleh Majlis Raja-Raja menurut kaedah yang ditetapkan dalam Perlembagaan Persekutuan dan Peraturan-peraturan Majlis Raja-Raja.
3. Menurut Perkara 32 Perlembagaan Persekutuan, Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Utama Negara.
4. Yang di-Pertuan Agong lambang kedaulatan, ketaatan, perpaduan, kebesaran dan kemuliaan negara.

Kuasa dan Peranan Yang di-Pertuan Agong

1. Kuasa Eksekutif

- (a) Bertindak mengikut nasihat Jemaah Menteri.
- (b) Melantik Perdana Menteri dan Jemaah Menteri.
- (c) Melantik jawatan penting seperti Peguam Negara dan Panglima Angkatan Tentera.
- (d) Pemerintah tertinggi seluruh Angkatan Tentera Malaysia.
- (e) Melantik diplomat Malaysia ke luar negara.
- (f) Menerima menghadap diplomat asing sebelum mereka menjalankan tugas di Malaysia.

2. Kuasa Perundangan

- (a) Memperkenankan Rang Undang-undang yang melalui pembentangan di Dewan Rakyat dan Dewan Negara.
- (b) Memanggil, memberhentikan dan membubarkan Parlimen.
- (c) Ketua Agama Islam bagi negeri baginda, Melaka, Pulau Pinang, Sarawak dan Sabah.
- (d) Melindungi kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera serta kepentingan sah kaum lain.
- (e) Boleh mengisytiharkan darurat jika wujud keadaan yang mengancam keselamatan dan ekonomi negara.

3. Kuasa Kehakiman

- (a) Melantik hakim Mahkamah Atasan atas nasihat Perdana Menteri setelah dipertimbangkan oleh Suruhanjaya Pelantikan Kehakiman dan berunding dengan Majlis Raja-Raja.
- (b) Bertindak atas nasihat Lembaga Pengampunan.
- (c) Berkuasa mengampunkan, menangguhkan dan meringankan hukuman di Mahkamah Tentera, Mahkamah Syariah di Melaka, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan.

Amalan Demokrasi dan Pengasingan Kuasa

1. Amalan pilihan raya

- (a) Pilihan raya diadakan dalam tempoh lima tahun.
- (b) Parti-parti politik bertanding bagi memperoleh mandat daripada rakyat untuk membentuk kerajaan.

2. Kebebasan asasi

- (a) Kebebasan diri.
- (b) Kebebasan beragama.
- (c) Hak berkenaan dengan pendidikan.
- (d) Kebebasan bersuara, berhimpun dan berpersatuan.

3. Pengasingan kuasa dalam pemerintahan

- (a) Terbahagi kepada Badan Perundangan, Badan Eksekutif dan Badan Kehakiman.
- (b) Bidang kuasa badan tersebut ditentukan oleh Perlembagaan Persekutuan.

Badan Perundangan

1. Berperanan menggubal undang-undang di negara kita.
2. Bagi peringkat Kerajaan Persekutuan, badan perundangan ialah Parlimen.
3. Bagi peringkat Kerajaan Negeri, badan perundangan ialah Dewan Undangan Negeri (DUN).

(a) Parlimen

- (i) Merupakan badan perundangan tertinggi di Malaysia.
- (ii) Terdiri daripada Yang di-Pertuan Agong, Dewan Rakyat dan Dewan Negara.
- (iii) Melambangkan demokrasi dan aspirasi rakyat melalui perwakilan yang dipilih.
- (iv) Berkuasa menggubal undang-undang.
- (v) Boleh membuat pindaan undang-undang Persekutuan, menyemak dasar kerajaan, meluluskan perbelanjaan kerajaan dan meluluskan sistem cukai yang baharu.

(b) Yang di-Pertuan Agong

- (i) Tonggak kuasa dalam badan perundangan.
- (ii) Memperkenankan Rang Undang-Undang yang melalui proses pembentangan di Dewan Rakyat dan Dewan Negara.

(c) Dewan Rakyat

- (i) Dewan Perwakilan.
- (ii) Ahli dipilih oleh rakyat melalui pilihan raya.
- (iii) Menggubal dan meluluskan undang-undang pada peringkat Dewan Rakyat.

(d) Dewan Negara

- (i) Dikenali juga sebagai Dewan Senat.
- (ii) Dewan tertinggi dalam sistem perundangan.
- (iii) Membahaskan rang undang-undang yang diluluskan oleh Dewan Rakyat dengan lebih teliti.

(e) Dewan Undangan Negeri (DUN)

- (i) Terdapat di setiap negeri di Malaysia, kecuali Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya.
- (ii) Ketiga-tiga wilayah tersebut hanya mempunyai ahli Parlimen sahaja.
- (iii) Terdiri daripada Sultan atau Yang di-Pertua Negeri, Speaker Dewan dan Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN).
- (iv) Berperanan menggubal undang-undang bagi negeri masing-masing.

Badan Eksekutif

1. Merupakan badan pemerintah yang melaksanakan kuasa eksekutif mengikut Perlembagaan Persekutuan.
2. Badan eksekutif pada peringkat Kerajaan Persekutuan ialah Jemaah Menteri.
3. Badan eksekutif pada peringkat Kerajaan Negeri ialah Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri.

(a) Jemaah Menteri (Kabinet)

- (i) Terdiri daripada Perdana Menteri dan menteri.
- (ii) Perdana Menteri mengetuai Jemaah Menteri dan menjalankan pentadbiran pada peringkat Kerajaan Persekutuan.
- (iii) Tugas Jemaah Menteri ialah menggubal dasar negara dan melaksanakan pembangunan.
- (iv) Menteri mengetuai kementerian untuk melaksanakan dasar kerajaan yang diputuskan oleh Jemaah Menteri.
- (v) Jemaah Menteri bertanggungjawab secara kolektif kepada Parlimen.
- (vi) Menteri hendaklah mempertahankan keputusan yang dibuat oleh Jemaah Menteri.
- (vii) Jika seseorang Menteri tidak bersetuju dengan dasar kerajaan, beliau perlu meletakkan jawatan sebagai ahli Jemaah Menteri.

(b) Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri

- (i) Kuasa eksekutif pada peringkat negeri terletak pada Sultan atau Raja atau Yang di-Pertua Negeri.
- (ii) Bagi negeri di Semenanjung Malaysia, kuasa eksekutif dilaksanakan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri atau EXCO (*Executive Council*).
- (iii) Badan eksekutif di Sarawak dan Sabah dikenali sebagai Kabinet Negeri.
- (iv) Pentadbiran Kerajaan Negeri diketuai oleh Menteri Besar atau Ketua Menteri.

Badan Kehakiman

1. Badan yang bertanggungjawab mentafsirkan dan melaksanakan undang-undang serta mempertahankan Perlembagaan Persekutuan.
2. Diketuai oleh Ketua Hakim Negara. Kuasa badan kehakiman dilaksanakan oleh mahkamah. Hakim dilantik untuk menegakkan sistem kehakiman dan keadilan di negara kita.
3. Hakim mestilah bebas daripada politik untuk memelihara integriti sebagai badan yang menjamin keadilan untuk kesejahteraan rakyat dan negara.
4. Badan kehakiman berperanan mengadili pertikaian antara pemerintah dengan rakyat ataupun sesama rakyat.
5. Badan kehakiman berperanan menyelesaikan konflik antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri.
6. Fungsi badan kehakiman bergantung pada status mahkamah sama ada Mahkamah Atasan dan Mahkamah Bawahan serta Mahkamah Khas.
7. Mahkamah Khas terdiri daripada Mahkamah Tentera dan Mahkamah Khas Raja-raja.
8. Terdapat juga mahkamah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri, iaitu Mahkamah Syariah serta Mahkamah Anak Negeri di Sarawak dan Sabah.

Keunikan Amalan Demokrasi Berparlimen di Negara Kita

1. **Gabungan unsur tradisional dan moden dalam pentadbiran**
  - (a) Mengimbangi amalan demokrasi dalam persekitaran sosiopolitik yang mempunyai pelbagai bangsa, agama dan budaya.
2. **Mekanisme semak dan imbang dalam pentadbiran**
  - (a) Mengimbangi pemerintahan demokrasi kerana raja berkecuali dalam hal politik, ekonomi dan dasar negara.
3. **Kuasa budi bicara raja**
  - (a) Kuasa yang boleh dilaksanakan oleh baginda tanpa mendengar atau menurut nasihat ketua kerajaan dalam perkara tertentu.
4. **Kerjasama politik**
  - (a) Menekankan soal perkongsian kuasa antara kaum berdasarkan prinsip tolak ansur, perundingan dan pengorbanan bagi memastikan suara setiap kaum didengari.
  - (b) Permuafakatan pelbagai parti politik dalam satu gabungan membolehkan parti politik membentuk kerajaan dan berkongsi kuasa.

3.1

Latar Belakang Pemerintahan Beraja dan Demokrasi Berparlimen

1. Gariskan jawapan yang betul.

TP 1

SP

12.3.1

- (a) Semasa pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka, raja berkuasa (mutlak / autokratik).
- (b) Kedatangan agama Islam ke Melaka menjadikan raja sebagai (penasihat / ketua) agama Islam.
- (c) Sebelum Perang Dunia Kedua, Negeri-negeri Melayu Bersekutu menerima (Sistem Penasihat / Sistem Residen).
- (d) Dalam pemerintahan Negeri-negeri Melayu Bersekutu, Raja-raja Melayu dikehendaki menerima nasihat daripada (Residen / Gabenor).
- (e) Semasa pendudukan Jepun, kedudukan Raja-raja Melayu di bawah kuasa (Jeneral / Gabenor) Jepun.
- (f) Selepas negara merdeka pada 31 Ogos 1957, ketua negara bagi Persekutuan Tanah Melayu dikenali sebagai (Yang di-Pertua Negeri / Yang di-Pertuan Agong).

2. Padankan jawapan dengan zaman yang sesuai.

TP 2

SP

12.3.1

(a) Kesultanan Melayu Melaka	H	A	Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen mengiktiraf raja sebagai pemerintah tertinggi negara.
	I	B	Kuasa Raja-raja Melayu dikembalikan semasa pembentukan Persekutuan Tanah Melayu.
	L	C	British memerintah secara langsung melalui Gabenor Malayan Union.
(b) Sebelum Perang Dunia Kedua	K	D	Pilihan raya dibentuk bagi membolehkan rakyat memilih wakil pemimpin.
	E	E	Penggubalan Undang-undang Tubuh Kerajaan Johor mengukuhkan pemerintahan Raja Berperlembagaan di Johor.
(c) Semasa Pendudukan Jepun	F	F	Raja memperoleh pendapatan sama seperti zaman penjajahan British.
	J	G	Jawatan Yang di-Pertuan Agong diwujudkan sebagai Ketua Utama Negara.
(d) Selepas Perang Dunia Kedua	B	H	Keabsahan pemerintahan berdasarkan kedaulatan Raja-raja Melayu.
	C	I	Sistem perundangan kerajaan berasaskan Hukum Kanun Melaka dan Undang-undang Laut Melaka.
(e) Selepas Merdeka	A	J	Kedudukan Raja-raja Melayu di bawah pengawasan Gabenor Jepun.
	D	K	Sistem Residen diguna pakai di Negeri-negeri Melayu Bersekutu (NNMB).
	G	L	Raja berkuasa mutlak.

3.2 Sejarah dan Kedudukan Institusi Majlis Raja-Raja

3. Isikan tempat kosong dengan jawapan yang sesuai.

TP 3

SP

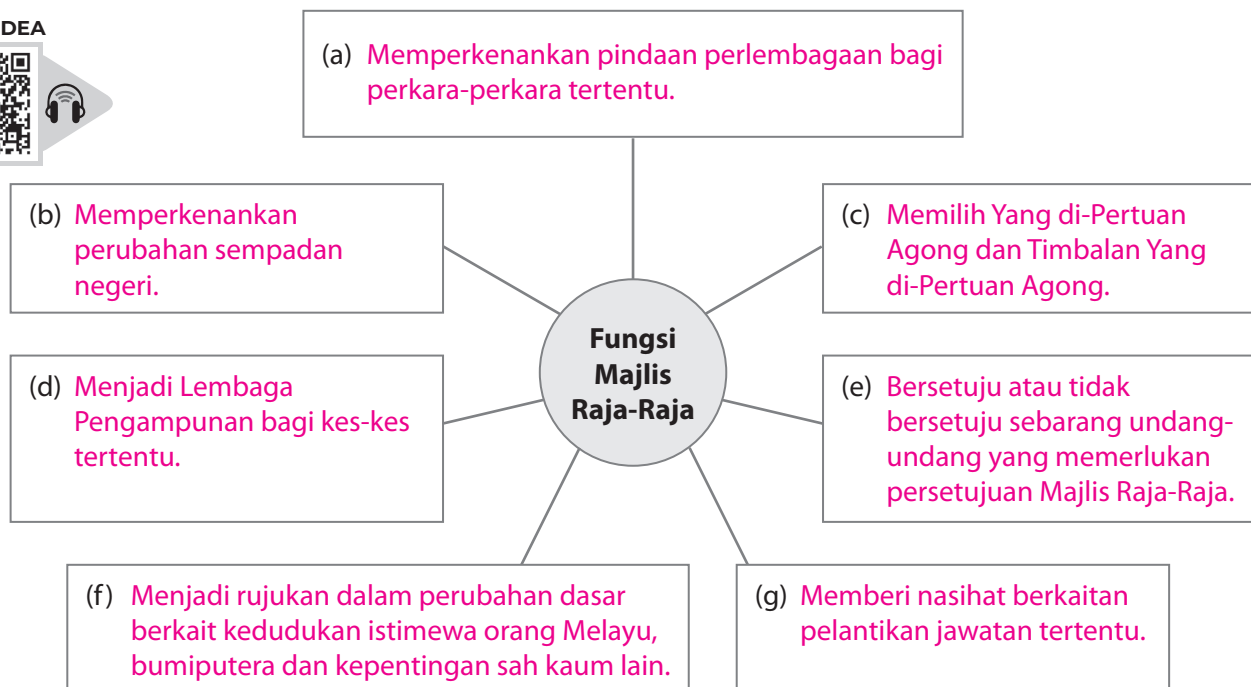
- 12.3.2 (a) Durbar dibentuk pada tahun 1897 seiring dengan penubuhan NNMB.
- (b) Durbar berperanan sebagai sebuah majlis persidangan bagi Raja-raja Melayu bagi negeri Perak, Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang.
- (c) Perlembagaan Malayan Union 1946 telah memperuntukkan penubuhan Majlis Sultan-Sultan.
- (d) Fungsi Majlis Sultan-Sultan termasuklah membincangkan undang-undang berkaitan agama Islam dan menasihati Gabenor Malayan Union.
- (e) Majlis Raja-Raja ditubuhkan apabila Persekutuan Tanah Melayu dibentuk bagi menggantikan Malayan Union.
- (f) Pengerusi mesyuarat ditentukan oleh Raja-raja Melayu dalam kalangan sembilan orang Raja-raja Melayu.
- (g) Penyimpan Mohor Besar Raja-Raja berperanan untuk memeterai keputusan persidangan.
- (h) Selepas merdeka, anggota Majlis Raja-Raja ditambah apabila Yang di-Pertua Negeri Melaka dan Pulau Pinang dilantik.

4 Lengkapkan peta pemikiran berikut.

TP 4

SP

CETUS IDEA

3.3

Yang di-Pertuan Agong dan Raja dalam Perlembagaan Persekutuan

5. Bina ayat tentang pemilihan Yang di-Pertuan Agong daripada kata kunci yang diberikan.

TP 4

SP
12.3.3

Pemilihan Yang di-Pertuan Agong	Dipilih	Yang di-Pertuan Agong dipilih dalam kalangan raja yang memerintah sembilan buah negeri.
	Negeri	Negeri yang terlibat ialah Perlis, Kedah, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Johor, Pahang, Kelantan dan Terengganu.
	Majlis Raja-Raja	Pemilihan Yang di-Pertuan Agong dilaksanakan oleh Majlis Raja-Raja.
	Perlembagaan	Pemilihan mengikut kaedah yang ditetapkan dalam Perlembagaan Persekutuan dan Peraturan-peraturan Majlis Raja-Raja.
	Timbalan	Timbalan Yang di-Pertuan Agong dipilih berdasarkan Perlembagaan Persekutuan.
	Kedudukan	Kedudukan Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Utama Negara.
	Prosiding	Tidak boleh dikenakan sebarang prosiding di dalam mana-mana mahkamah.
	Lima	Tempoh memegang jawatan selama lima tahun.
	Letak jawatan	Yang di-Pertuan Agong boleh meletakkan jawatannya melalui surat yang ditandatangani sendiri olehnya kepada Majlis Raja-Raja.
	Pecat	Yang di-Pertuan Agong boleh dipecat daripada jawatannya oleh Majlis Raja-Raja.
	Berhenti	Yang di-Pertuan Agong hendaklah berhenti memegang jawatannya apabila berhenti menjadi Raja.

6. Lakukan aktiviti berikut.

SP
12.3.3

Aktiviti PAK-21

Perbincangan

TP 5

- Murid dibahagikan kepada tiga kumpulan.
- Aktiviti seterusnya berdasarkan aras.
  - Jelaskan cara pemilihan Yang di-Pertuan Agong dengan menggunakan peta pemikiran yang sesuai.
  - Dengan menggunakan peta pemikiran yang sesuai, adakan perbincangan dan cerakinkan bidang tugas Yang di-Pertuan Agong.
  - Huraikan kepentingan Raja Berperlembagaan di Malaysia pada hari ini.
- Pembentangan daripada murid.
- Murid lain memberikan ulasan terhadap jawapan yang diberi.
- Guru membuat kesimpulan daripada pembentangan yang dibuat.

7. Tandakan (✓) pada kuasa Yang di-Pertuan Agong yang betul.

TP 2

SP
12.3.3

	Huraian	Kuasa Eksekutif	Kuasa Perundangan	Kuasa Kehakiman
(a)	Melantik diplomat Malaysia ke luar negara.	✓		
(b)	Menjadi pemerintah tertinggi seluruh Angkatan Tentera Malaysia.	✓		
(c)	Berkuasa mengisytiharkan darurat jika keadaan mengancam keselamatan awam.		✓	
(d)	Mempunyai kuasa memanggil Parlimen bersidang dan membubarkan Parlimen.		✓	
(e)	Melindungi kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera di Sabah dan Sarawak.		✓	
(f)	Melantik Peguam Negara, Panglima Angkatan Tentera dan Ketua Audit Negara.	✓		
(g)	Berkuasa mengampunkan, menangguhkan dan meringankan hukuman yang dijatuhkan oleh Mahkamah Tentera.			✓
(h)	Merupakan Ketua Agama Islam bagi negeri baginda sendiri, Wilayah Persekutuan, Melaka, Pulau Pinang, Sabah dan Sarawak.		✓	
(i)	Melantik Ahli Suruhanjaya Pilihan Raya, Ahli Suruhanjaya Polis dan sejumlah ahli dalam Majlis Angkatan Tentera.	✓		
(j)	Melantik seorang Ahli Dewan Rakyat yang pada budi bicara baginda mendapat kepercayaan sebilangan besar ahli Dewan Rakyat sebagai Perdana Menteri.	✓		

3.4 Amalan Demokrasi dan Pengasingan Kuasa

8. Jawab soalan berikut.

SP
12.3.4

- (a) Senaraikan elemen penting dalam amalan demokrasi di negara kita.

Pilihan raya, kebebasan asasi dan pembahagian kuasa dalam pemerintahan.

- (b) Apakah tujuan diadakan kempen pilihan raya?

Membolehkan rakyat mengenali calon dan memahami manifesto parti yang bertanding.

- (c) Nyatakan kepentingan pilihan raya kepada rakyat.

Membuka peluang yang adil kepada rakyat untuk terlibat dalam politik negara.

9. Huraikan kebebasan asasi berdasarkan Perlembagaan Persekutuan berikut.

TP 5

SP
12.3.4

Kebebasan asasi berdasarkan Perlembagaan Persekutuan	Huraian
(a) Kebebasan diri	Tiada seorang pun boleh diambil nyawanya atau dilucutkan kebebasan dirinya kecuali mengikut undang-undang.
(b) Kebebasan beragama	Islam ialah agama Persekutuan. Penganut agama lain boleh mengamalkan agama masing-masing.
(c) Hak berkenaan dengan pendidikan	Tidak boleh ada diskriminasi terhadap warganegara atas alasan agama, ras, keturunan atau tempat lahir.
(d) Kebebasan bersuara, berhimpun dan berpersatuan	Setiap warganegara berhak kepada kebebasan bersuara, berhimpun secara aman dan membentuk persatuan.

VIDEO

Kempen Mengundi Pilihan Raya

10. Tandakan (✓) pada pernyataan yang betul dan (X) pada pernyataan yang salah.

TP 2

SP
12.3.4

(a) Yang di-Pertuan Agong merupakan punca kuasa kepada badan perundangan, badan eksekutif dan badan kehakiman.	✓
(b) Parlimen mempunyai dua komponen, iaitu Dewan Rakyat dan Dewan Negara.	X
(c) Parlimen boleh membuat pindaan undang-undang.	✓
(d) Anggota Dewan Negara boleh dipilih dalam kalangan Senator yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong.	✓
(e) Menteri mengetuai kementerian untuk melaksanakan dasar yang diputuskan oleh Jemaah Menteri.	✓
(f) Di peringkat negeri, kuasa eksekutif terletak pada Menteri Besar.	X
(g) Peranan badan kehakiman ialah menyelesaikan konflik Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan.	✓
(h) Mahkamah Syariah merupakan sebahagian daripada Mahkamah Atasan.	X
(i) Pengasingan kuasa dalam pemerintahan negara menyebabkan ketidakseimbangan politik.	X
(j) Hakim mestilah bebas daripada pengaruh politik bagi menjamin keadilan.	✓

11. Jawab semua soalan berikut.

MAHIR SPM

TP 4

TUTORIAL

Sistem Jemaah Menteri Kelantan

SP
12.3.4

(a) Senaraikan sistem Jemaah Menteri yang diamalkan di Kelantan pada abad ke-19.

Jemaah Penasihat Raja

Jemaah Menteri Istana

Jemaah Menteri Keadilan dan Kehakiman

Jemaah Menteri Dalam Negeri

Jemaah Menteri Luar

Jemaah Menteri Perbendaharaan

Jemaah Menteri Peperangan

Jemaah Menteri Pentadbiran dan Pengimarah Negeri

(b) Nyatakan peranan Jemaah Menteri dalam negara kita pada masa kini.

Menggubal dasar negara.

Melaksanakan pembangunan negara.

Perdana Menteri mengetuai Jemaah Menteri, memimpin Kerajaan Persekutuan.

Menjalankan pentadbiran pada peringkat Kerajaan Persekutuan.

12. Jelaskan fungsi badan perundangan berikut.

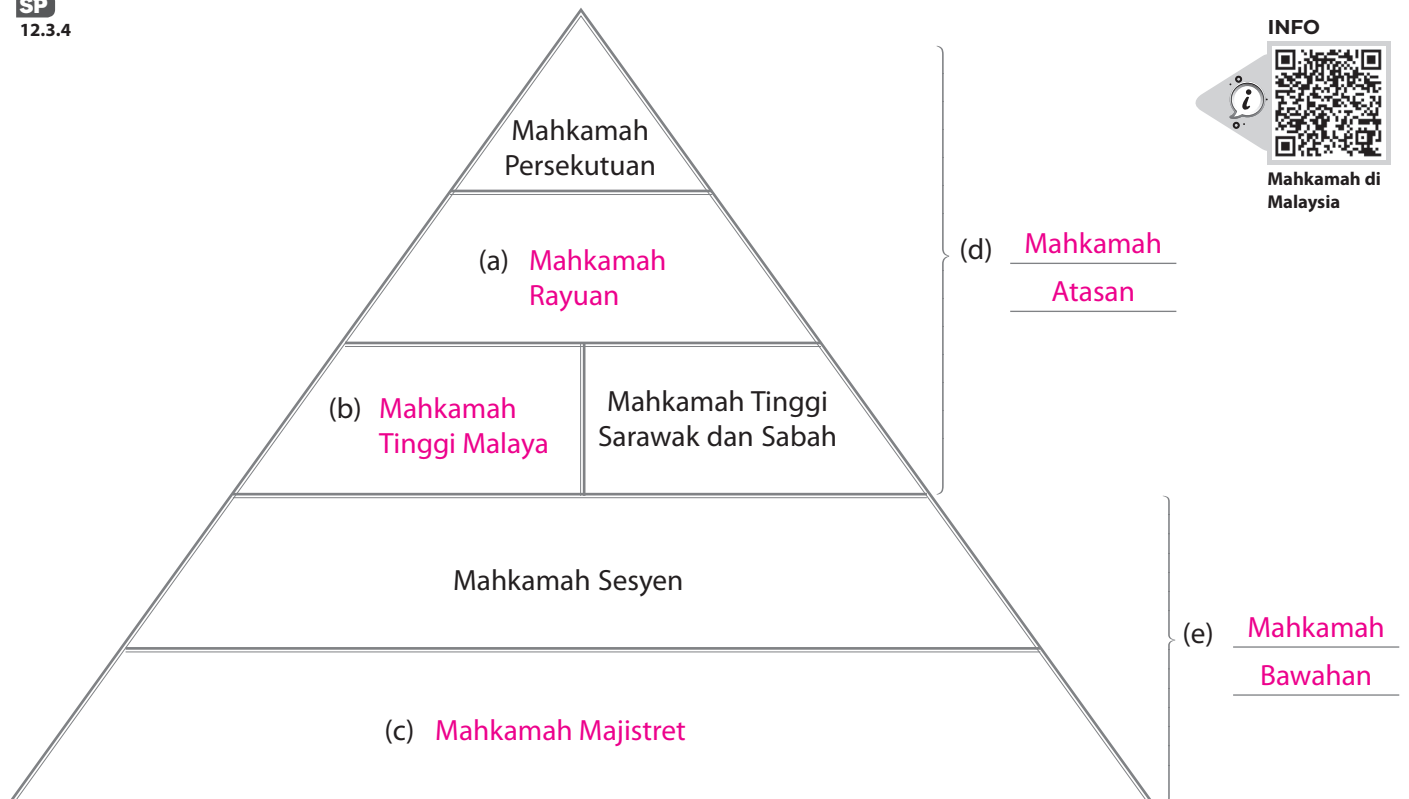
TP 4

SP
12.3.4

Badan Perundangan	Fungsi
(a) Parlimen	Menggubal undang-undang, membuat pindaan undang-undang Persekutuan sedia ada, menyemak dasar kerajaan, meluluskan perbelanjaan kerajaan dan sistem cukai yang baharu.
(b) Dewan Negara	Membahaskan rang undang-undang yang diluluskan oleh Dewan Rakyat dengan lebih teliti.
(c) Dewan Rakyat	Menggubal dan meluluskan undang-undang pada peringkat Dewan Rakyat.
(d) Dewan Undangan Negeri (DUN)	Menggubal undang-undang bagi negeri masing-masing.

13. Lengkapkan hierarki badan kehakiman Malaysia.

SP
12.3.4

3.5 Keunikan Amalan Demokrasi Berparlimen di Negara Kita

14. Lengkapkan ayat di bawah.

TP 2

SP
12.3.5

- Pemerintahan beraja merupakan unsur tradisional, iaitu warisan **sosiopolitik** masyarakat Melayu.
- Unsur moden ialah Demokrasi **Berparlimen** berdasarkan model **Westminster** England.
- Gabungan Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen merupakan kaedah terbaik dalam **mengimbangi** amalan demokrasi dalam persekitaran sosiopolitik yang mempunyai pelbagai bangsa, agama dan budaya di negara kita.

Gabungan unsur tradisional dan moden dalam pentadbiran

- Berparlimen
- sosiopolitik
- mengimbangi
- Westminster

Mekanisme semak dan imbang dalam pentadbiran

- Eksekutif
- berkecuali
- Kehakiman
- perselisihan
- semak dan imbang
- pengasingan kuasa

- Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen mewujudkan mekanisme **semak dan imbang** antara satu sama lain.
- Pemerintahan beraja **berkecuali** dalam hal politik, ekonomi dan dasar negara bagi mengimbangi amalan demokrasi.
- Kuasa pengimbang yang ada pada Raja mampu meredakan konflik dalam demokrasi seperti pertikaian parti politik yang pelbagai ideologi dan **perselisihan** dalam masyarakat.
- Konsep **pengasingan kuasa** antara Badan Perundangan, Badan Eksekutif dan Badan Kehakiman mewujudkan mekanisme semak dan imbang dalam pentadbiran.
- Badan Perundangan berperanan menggubal undang-undang yang dilaksanakan oleh Badan **Eksekutif**.
- Badan **Kehakiman** pula akan membuat penyelesaian jika timbul kekeliruan atau konflik.

- Kuasa yang boleh dilaksanakan oleh baginda tanpa mendengar atau menurut **nasihat** ketua kerajaan dalam perkara tertentu.
- Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan kuasa budi bicara kepada Yang di-Pertuan Agong dalam soal pelantikan Ketua Kerajaan Persekutuan, iaitu **Perdana Menteri**.
- Yang di-Pertuan Agong mempunyai kuasa budi bicara untuk tidak memperkenankan permintaan pembubaran **Parlimen**.
- Raja dan Yang di-Pertua Negeri mempunyai kuasa **budi bicara** melantik Ketua Kerajaan Negeri, iaitu Menteri Besar atau Ketua Menteri.
- Raja dan Yang di-Pertua Negeri juga mempunyai kuasa budi bicara tidak memperkenankan **pembubaran** DUN.

Kuasa budi bicara Raja

- nasihat
- Parlimen
- budi bicara
- pembubaran
- Perdana Menteri

Kerjasama politik

- kerajaan
- perundingan
- permuafakatan
- Parti Perikatan
- Barisan Nasional
- Perikatan Nasional

- Melibatkan perkongsian kuasa antara kaum berdasarkan prinsip toleransi, **perundingan** dan pengorbanan bagi mewakili suara setiap kaum.
- Permuafakatan parti politik pelbagai kaum dan ideologi dalam satu gabungan membolehkan parti-parti politik membentuk **kerajaan** dan berkongsi kuasa dalam pemerintahan di negara kita.
- Sejak Pilihan Raya Umum Pertama pada tahun 1955, gabungan parti politik berasaskan kaum dibentuk atas nama **Parti Perikatan**.
- Gabungan tersebut kemudiannya dikenali sebagai **Barisan Nasional** memenangi 13 kali Pilihan Raya Umum untuk membentuk Kerajaan Persekutuan.
- Pilihan Raya Umum ke-14 pada tahun 2018, negara telah mencatat sejarah dalam **permufakatan** politik apabila Pakatan Harapan memperoleh mandat daripada rakyat untuk membentuk Kerajaan Persekutuan.
- Pada Februari tahun 2020, kerjasama politik telah mewujudkan **Perikatan Nasional** untuk menggantikan Pakatan Harapan dalam pemerintahan negara kita.

15. Lakukan aktiviti berikut.

SP
12.3.5

Aktiviti PAK-21

Pusingan dan Pendapat

TP 6

- Guru menayangkan klip video <https://www.youtube.com/watch?v=f7pGTD65PQE>.
- Murid diberikan lembaran kerja dan menjawab soalan mengikut masa yang ditetapkan.
Contoh soalan:
  - Apakah bentuk sistem demokrasi?
  - Apakah keunikan demokrasi di negara kita?
  - Mengapakah sistem demokrasi perlu dipertahankan?
  - Jelaskan cabaran mengekalkan sistem demokrasi di negara kita.
- Murid dikelaskan mengikut lembaran kerja masing-masing.
- Pasangan di sebelah akan menanda dan memberikan komen melalui perbincangan di dalam kelas.
- Guru membuat kesimpulan daripada perbincangan yang dibuat.

KBAT EKSTRA

KERTAS 1

1. Peluasan kuasa Kesultanan Melayu Melaka telah membentuk legasi yang mewarisi sistem pemerintahan kesultanan tersebut.

Buku Teks ms. 38

Apakah legasi kesultanan tersebut?

I Johor Riau	III Terengganu
II Pahang	IV Kelantan
A I dan II	C II dan III
B I dan IV	D III dan IV

Aras R Mengingat

2. Apakah peranan Residen dalam pentadbiran Negeri-Negeri Melayu Bersekutu (NNMB)?

Buku Teks ms. 39

- A** Mengutip cukai
B Menasihati sultan
C Mempertahankan negeri
D Menggubal perlembagaan

Aras R Memahami

3. Mengapakah fungsi Majlis Sultan-Sultan yang ditubuhkan pada tahun 1946 gagal?

Buku Teks ms. 43

- A** Perang Dunia Kedua meletus
B Pemberontakan golongan radikal
C Pembubaran persidangan Raja-raja
D Penentangan Malayan Union

Aras S Menganalisis

4. Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang, Melaka, Sarawak dan Sabah menganggotai Majlis Raja-Raja tidak turut serta dalam mesyuarat khas

Buku Teks ms. 44

- A** pemilihan Yang di-Pertuan Agong
B perubahan dasar bumiputera Sabah
C Lembaga Pengampunan Mahkamah
D perubahan persepadaanan negeri

Aras R Mengingat

5. Apakah kedudukan Yang di-Pertuan Agong seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan?

Buku Teks ms. 47

- A** Melantik menteri mengikut budi bicara
B Dipecat daripada jawatannya oleh menteri
C Dikecualikan daripada prosiding mahkamah
D Memperkenankan pembubaran mahkamah

Aras R Memahami

6. Apakah bidang kuasa eksekutif Yang di-Pertuan Agong?

Buku Teks ms. 48

- A** Pembubaran Parlimen
B Pengisytiharan darurat
C Pemberian pengampunan
D Pelantikan diplomat negara

Aras R Mengingat

7. Mengapakah pilihan raya penting kepada sesebuah negara?

Buku Teks ms. 50

- A** Memudahkan pentadbiran
B Mandat membentuk kerajaan
C Menyelesaikan konflik politik
D Menyelaras dasar pemerintahan

Aras S Menganalisis

8. Kebebasan asasi yang ditetapkan dalam Perlembagaan Persekutuan tidak bersifat mutlak. Mengapakah pernyataan tersebut ditetapkan?

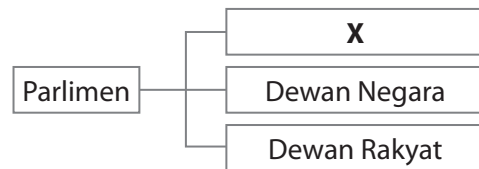
Buku Teks ms. 51

- A** Membendung pencerobohan sempadan
B Memastikan ketenteraman awam
C Mengawal tingkah laku rakyat
D Meningkatkan keselamatan

Aras S Memahami

9. Rajah merujuk kepada struktur Parlimen.

Buku Teks ms. 53

Apakah X?

- A** Ketua Menteri
B Perdana Menteri
C Yang di-Pertua Negeri
D Yang di-Pertuan Agong

Aras R Mengingat

10. Apakah persamaan bidang tugas yang boleh menggunakan kuasa budi bicara Yang di-Pertuan Agong di peringkat persekutuan dan raja di peringkat negeri?

Buku Teks ms. 57

- A** Mewartakan dasar negara
B Melantik ketua kerajaan
C Memilih duta negara
D Membubarkan DUN

Aras S Menganalisis

KERTAS 2

Bahagian A

KLU SOALAN

Yang di-Pertuan Agong dipilih dalam kalangan raja yang memerintah dan dilaksanakan oleh Majlis Raja-Raja. Baginda diberi keutamaan daripada segala orang di dalam Persekutuan dan tidak boleh dikenakan apa-apa pun prosiding di mahkamah kecuali di dalam Mahkamah Khas.

1. Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka memperuntukkan kedudukan Yang di-Pertuan Agong sebagai Ketua Utama Negara.

Buku Teks
ms.
46-47

- (a) Jelaskan kedudukan Yang di-Pertuan Agong dalam perlembagaan tersebut.

Diberi keutamaan daripada segala orang di dalam persekutuan.

Tidak boleh dikenakan apa-apa pun prosiding di Mahkamah.

Kecuali di dalam Mahkamah Khas yang ditubuhkan di bawah Bahagian XV.

Yang di-Pertuan Agong dipilih oleh Majlis Raja-Raja.

Bagi tempoh lima tahun tetapi boleh meletakkan jawatannya.

Boleh dipecat daripada jawatannya oleh Majlis Raja-Raja.

Aras S Memahami [3 markah]

- (b) Bagaimanakah pemilihan Yang di-Pertuan Agong dilaksanakan?

Dipilih dalam kalangan raja yang memerintah.

Sembilan buah negeri dalam Persekutuan, iaitu Johor, Negeri Sembilan, Selangor, Perak, Kedah, Perlis, Kelantan, Terengganu, Pahang.

Dilaksanakan oleh Majlis Raja-Raja.

Menurut kaedah yang ditetapkan dalam Perlembagaan Persekutuan dan Peraturan-peraturan Majlis Raja-Raja.

Aras S Menganalisis [3 markah]

- (c) Kesetiaan kepada raja dan negara perlu dipupuk sejak di bangku sekolah lagi. Bincangkan pernyataan tersebut.

Dapat memupuk perasaan cinta akan raja dan negara.

Melalui pembacaan Rukun Negara setiap pagi.

Mewujudkan rasa bangga dalam diri kanak-kanak.

Apabila dewasa akan menzahirkan perasaan untuk berkhidmat untuk negara.

Sanggup berkorban demi raja, negara dan bangsa.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Aras T Menganalisis [4 markah]

2. Yang di-Pertuan Agong mempunyai kuasa yang luas dalam pemerintahan negara Malaysia.

Buku Teks
ms.
48–49

(a) Senaraikan kuasa eksekutif Yang di-Pertuan Agong.

Melantik Perdana Menteri / Jemaah Menteri.

Melantik jawatan penting / Peguam Negara / Panglima Angkatan Tentera.

Pemerintah tertinggi Angkatan Tentera Malaysia.

Melantik diplomat Malaysia ke luar negara / duta.

Aras R Mengingat [3 markah]

(b) Jelaskan bidang kuasa Yang di-Pertuan Agong dari aspek perundangan.

Memperkenalkan rang undang-undang.

Berkuasa memanggil Parlimen bersidang.

Ketua agama Islam bagi negeri baginda / negeri tiada Sultan.

Melindungi kedudukan orang Melayu / bumiputera.

Aras S Memahami [3 markah]

(c) Sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berperlembagaan diamalkan di negara kita. Jelaskan kepentingan pengamalan kedua-dua sistem tersebut.

Yang di-Pertuan Agong mempunyai kuasa budi bicara dalam bidang tertentu.

Pelantikan Perdana Menteri.

Mengisytiharkan Undang-undang Darurat.

Sekiranya mengancam keselamatan awam dan ekonomi negara.

Rakyat bebas membuat pilihan wakil pemimpin melalui pilihan raya.

Lebih telus dan adil.

Aras T Menilai [4 markah]

Bahagian B

1. Majlis Raja-Raja merupakan institusi beraja yang terdapat di Malaysia.

Buku Teks
ms.
42–45

(a) Jelaskan fungsi Majlis Raja-Raja.

Aras S Memahami [6 markah]

(b) Bandingkan peranan Majlis Raja-Raja sebelum dan selepas merdeka.

Aras S Menganalisis [8 markah]

(c) Berdasarkan peruntukan Perlembagaan Persekutuan, Majlis Raja-Raja bertindak sebagai pengimbang dalam sistem demokrasi.

Berikan hujah anda bagi menyokong pernyataan tersebut.

Aras T Menganalisis [6 markah]

KLU SOALAN

Pilihan raya umum diadakan dalam tempoh lima tahun. Warganegara yang layak mengundi menunaikan hak dan tanggungjawab melalui pilihan raya untuk memilih pemimpin berwibawa bagi memerintah negara.

2. (a) Bagaimanakah pilihan raya di negara kita diadakan?

Aras S Menganalisis [4 markah]

Buku Teks
ms.
50–51

(b) Terangkan kebebasan asasi atau hak asasi di negara kita.

Aras S Memahami [8 markah]

(c) Pada pendapat anda, bagaimanakah rakyat dapat memelihara kebebasan asasi bagi menjamin ketenteraman dan kesejahteraan awam?

Aras T Mencipta [8 markah]

KERTAS MODEL SPM

Skor

/100

KERTAS 1

[40 markah]

Kertas soalan ini mengandungi **40** soalan. Jawab **semua** soalan.

Tiap-tiap soalan di bawah ini diikuti oleh empat pilihan jawapan, iaitu **A, B, C** dan **D**. Bulatkan jawapan yang paling tepat.

1. Mengapakah sistem Pembesar Empat Lipatan penting dalam pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka ?

A Meneruskan adat istiadat diraja
B Menjamin keutuhan pemerintahan
C Menegakkan sistem perundangan
D Melambangkan warisan budaya bangsa

2. Apakah undang-undang yang menjelaskan tentang jenayah, peranan nakhoda, percukaian dan pelayaran di Melaka?

A Titah perintah sultan
B Undang-undang Adat
C Hukum Kanun Melaka
D Undang-Undang Laut Melaka

3. Mengapakah rakyat Thailand melancarkan revolusi berikut pada tahun 1932?

Revolusi Thailand

A Kemelesetan ekonomi negara
B Rampasan kuasa oleh pihak tentera
C Penguasaan politik oleh kerabat diraja
D Campur tangan asing dalam pentadbiran negara

4. Gambar berikut menunjukkan tokoh nasionalis Tanah Melayu sebelum Perang Dunia Kedua.

Abdul Rahim Kajai

Bagaimanakah beliau berjuang untuk membela nasib bangsa?

A Karya kreatif
B Pertubuhan politik
C Gerakan bersenjata
D Kerjasama dengan British

5. Apakah tindakan Jerman yang melanggar syarat-syarat Perjanjian Versailles 1919?

A Menyerang negara jiran
B Menentang Kuasa Bersekutu
C Memperkuat angkatan tentera
D Menjalinkan kerjasama dengan komunis

6. Maklumat berikut berkaitan dengan peluasan kuasa Jepun sehingga Perang Dunia Kedua.

Tahun	Kejayaan
1910	Menguasai Korea
1932	Menduduki Manchuria
1937	Menduduki China
1941	Menduduki Indochina

Bagaimanakah peluasan kuasa tersebut membawa kesan kepada Asia Tenggara?

A Bebas daripada kekuasaan Barat
B Kerjasama erat dengan negara Jepun
C Menghadapi pendudukan tentera Jepun
D Pemantapan kuasa pemerintahan tempatan

8. Mengapakah British melaksanakan British Military Administration (BMA) di Tanah Melayu pada tahun 1945?

A Memulihkan keamanan
B Menentang ancaman komunis
C Mengukuhkan kuasa raja Melayu
D Mengembalikan penguasaan British

7. Novel berikut menggambarkan suasana sebenar kekejaman tentera Jepun terhadap masyarakat awam.

Apakah tindakan masyarakat tempatan dalam menghadapi kekejaman tersebut?

- A Menyertai gerakan komunis
  - B Mengadakan tunjuk perasaan
  - C Melibatkan diri dalam bidang politik
  - D Memberikan kerjasama kepada British**
9. Gambar berikut berkaitan dengan reaksi masyarakat tempatan terhadap gagasan Malayan Union.

Mengapakah penduduk tempatan menentang gagasan Malayan Union?

- A Pentadbiran ala Barat
  - B Kepentingan rakyat terabai
  - C Menghakis kuasa Raja-raja Melayu**
  - D Melambatkan proses kemerdekaan
10. Senarai berikut berkaitan dengan sejarah pembentukan Persekutuan di negara kita.

- Negeri-Negeri Melayu Bersekutu 1896
- Malayan Union 1946
- Persekutuan Tanah Melayu 1948

Apakah persamaan yang terkandung dalam sistem tersebut?

- A** Penyatuan negeri-negeri Melayu
- B Pemeliharaan kuasa Raja-raja Melayu
- C Pengukuhan undang-undang British
- D Pemerintahan diterajui oleh pegawai British

11. Bagaimanakah golongan nasionalis Melayu radikal memainkan peranan memperjuangkan kemerdekaan pada tahun 1930-an?

- A Berkompromi dengan British
- B Bekerjasama dengan komunis
- C Menubuhkan parti politik siasah
- D Menyatukan seluruh Tanah Melayu**

12. Apakah kesan penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948 kepada masyarakat Melayu?

- A** Diberikan kedudukan istimewa
- B Dapat menubuhkan parti politik
- C Mendapat kuasa memerintah
- D Kerakyatan diiktiraf kerajaan

13. Apakah langkah yang dilaksanakan oleh Sir Harold Briggs bagi membanteras ancaman komunis?

- A Perang Saraf
- B** Kampung Baru
- C Rundingan Baling
- D Undang-Undang Darurat

14. Jadual berikut menunjukkan pihak yang terlibat dalam Rundingan Baling 1955.

Rundingan Baling 1955	
• Tunku Abdul Rahman • Tan Cheng Lock • David Marshall	• Chin Peng • Chen Tien • Rashid Maidin

Mengapakah rundingan tersebut gagal mencapai matlamatnya?

- A** PKM tidak diiktiraf oleh kerajaan
- B Perkongsian kuasa gagal dicapai
- C PKM enggan menamatkan perjuangan
- D Pihak kerajaan tidak mahu memberikan pengampunan

15. Mengapakah sistem pendidikan negara sebelum merdeka tidak dapat memupuk perpaduan kaum?

- A Kurang kemudahan asas
- ☒ B Kurikulum pelajaran berbeza
- C Tenaga pengajar tidak mencukupi
- D Lokasi sekolah di kawasan bandar utama

16. Mengapakah tanggungjawab pengundi penting dalam proses pilihan raya?

- A Meneruskan warisan budaya bangsa
- ☒ B Membentuk sebuah kerajaan
- C Mengukuhkan sistem raja
- D Memelihara keamanan

17. Kabinet Persekutuan Tanah Melayu yang pertama berjaya dibentuk berikutan Pilihan Raya Umum yang pertama pada tahun 1955.

Apakah peranan utama kabinet tersebut?

- I Mengatur strategi kemerdekaan
  - II Mengukuhkan pemerintahan beraja
  - III Mengurangkan kuasa pentadbiran British
  - IV Membincangkan keperluan orang tempatan dalam perkhidmatan awam
- A I dan II   C II dan III
B I dan IV   ☒ D III dan IV

18. Apakah persetujuan yang dicapai dalam rundingan berikut?

Tarikh	Peristiwa
18 Januari – 6 Februari 1956	Rundingan London

- A Pelaksanaan Pilihan Raya Majlis Perundangan Persekutuan
- ☒ B Pembentukan Suruhanjaya Perlembagaan
- C Penentuan corak pemerintahan
- D Penetapan tarikh kemerdekaan

19. Pada pendapat anda, mengapakah kemerdekaan negara kita dianggap unik?

- I Perjuangan bersifat berterusan
  - II Mendapat sokongan kuasa Barat
  - III Tidak berlaku pertumpahan darah
  - IV Permuafakatan diberikan keutamaan
- A I dan II   C II dan III
B I dan IV   ☒ D III dan IV

20. Selepas merdeka, negara kita memperoleh kedaulatan atau kuasa tertinggi.

Apakah kepentingan negara memiliki kedaulatan tersebut?

- A Memajukan sektor ekonomi negara
- B Meningkatkan imej negara di persada dunia
- ☒ C Membolehkan keputusan pentadbiran dibuat
- D Bebas menjalin persahabatan dengan negara jiran

21. Apakah yang anda faham tentang konsep Kedaulatan Tradisional?

- ☒ A Raja memiliki kuasa tertinggi dalam pentadbiran
- B Perkongsian kuasa antara badan-badan kerajaan
- C Rakyat menentukan hala tuju pentadbiran negara
- D Pengiktirafan negara asing terhadap pemerintahan

22. Apakah ciri-ciri sebuah negara yang berdaulat?

- I Mempunyai sempadan
  - II Mempunyai ideologi
  - III Mempunyai budaya
  - IV Mempunyai rakyat
- A I dan II
☒ B I dan IV
C II dan III
D III dan IV

23. Mengapakah perlembagaan penting bagi negara kita?

- A Memelihara kuasa kerajaan
- B Mengekalkan kuasa mutlak raja
- C Memberikan kebebasan kepada rakyat
- D Menetapkan hala tuju pemerintahan negara

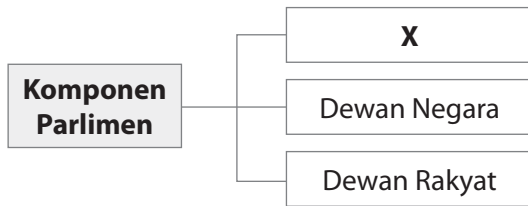
24. Apakah tujuan pindaan perlembagaan negara pada tahun 1965?

- ☒ A Memisahkan Singapura daripada Malaysia
- B Mengukuhkan kedudukan Raja-raja Melayu
- C Melaksanakan pengagihan kuasa badan kerajaan
- D Memberikan kuasa autonomi kepada Sarawak dan Sabah

25. Rajah berikut berkaitan dengan komponen Parlimen negara kita.

Apakah X?

- A** Rakyat
B Majlis Raja-Raja
C Perdana Menteri
D Yang di-Pertuan Agong
26. Sebagai rakyat Malaysia, apakah hak anda dalam sistem Demokrasi Berparlimen yang diamalkan di negara kita?
- A** Memilih pemimpin negara
B Memiliki kebebasan mutlak
C Melantik Yang di-Pertuan Agong
D Mengamalkan kehidupan yang bebas
27. Antara berikut, yang manakah perkara yang terkandung dalam Senarai Bersama?
- I Kewangan
 II Pertahanan
 III Kebajikan awam
 IV Kebudayaan dan sukan
- A** I dan II
B I dan IV
C II dan III
D III dan IV
28. Apakah usaha sama yang dilaksanakan oleh kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi membolehkan golongan pertengahan memiliki rumah kediaman?
- A** Menyekat pemilikan rumah oleh warga asing
B Memperbanyak pembinaan rumah mampu milik
C Menyediakan pinjaman perumahan tanpa faedah
D Menggalakkan perkembangan industri perumahan
29. Tokoh-tokoh berikut turut mengemukakan idea penggabungan wilayah sebelum Perang Dunia Kedua.

- Dr. Burhanuddin al-Helmi
- Ibrahim Haji Yaakob
- Ahmad Boestamam

Mereka mencadangkan supaya Tanah Melayu digabungkan dengan

- A** Sabah
B Sarawak
C Indonesia
D Singapura

30. Keratan akhbat berikut menunjukkan rintangan yang dihadapi oleh negara dalam usaha membentuk Persekutuan Malaysia.

Apakah pengajaran yang kita peroleh daripada peristiwa tersebut?

- I Tangani krisis dengan berhati-hati
 II Elakkan pembentukan Persekutuan
 III Tidak boleh percaya kepada negara jiran
 IV Rakyat perlu bersatu untuk menghadapi cabaran

- A** I dan II
B I dan IV
C II dan III
D III dan IV

31. Mengapakah Singapura dipisahkan daripada Malaysia pada tahun 1965?

- A** Ancaman komunis
B Bantahan Majlis Negeri
C Pilihan raya negeri terganggu
D Dasar kerajaan enggan dipatuhi

32. Senarai berikut berkaitan dengan usaha-usaha yang dilaksanakan oleh kerajaan Persekutuan Malaysia.

- Strategi Counterinsurgency (COIN)
- Perjanjian kerjasama sempadan

Apakah matlamat yang hendak dicapai?

- A** Kepesatan ekonomi
B Peningkatan taraf hidup rakyat
C Membanteras ancaman komunis
D Perpaduan kaum dan integrasi nasional

33. Laporan Jawatankuasa Kabinet 1979 telah mencadangkan supaya aktiviti kokurikulum berikut diberi tumpuan.

- Unit beruniform
- Persatuan dan kelab
- Sukan dan permainan

Mengapakah aktiviti tersebut diberi tumpuan?

- A Meningkatkan kemahiran
- B Memupuk perpaduan kaum**
- C Menyediakan peluang pekerjaan
- D Mempelbagaikan aliran persekolahan

34. Sebagai rakyat Malaysia, apakah sikap anda yang menepati pengamalan prinsip berikut?

Kedaulatan Undang-Undang

- A Mematuhi peraturan jalan raya**
- B Setia kepada Yang di-Pertuan Agong
- C Menghormati agama dan budaya kaum lain
- D Berdiri semasa lagu *Negaraku* didendangkan

35. Senarai berikut berkaitan dengan tujuan Dasar Ekonomi Baru (DEB).

- Membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum
- Menyusun semula masyarakat

Bagaimanakah tujuan tersebut dapat dicapai?

- A Menyekat kemasukan imigran
- B Menggalakkan pelaburan asing
- C Melaksanakan pembangunan wilayah**
- D Meningkatkan pemberian subsidi dan bantuan kewangan

36. Apakah matlamat kerajaan mewujudkan Zon Perindustrian Bebas?

- A Membantu industri desa
- B Membangunkan prasarana
- C Menggalakkan pelaburan asing**
- D Memajukan industri kecil dan sederhana

37. Apakah kepentingan tindakan Malaysia dalam menangani cabaran dasar luar?

- A Kedaulatan negara terjamin**
- B Pengaruh politik negara meluas
- C Imej pemimpin negara meningkat
- D Kemajuan ekonomi berkembang pesat

38. Apakah penghormatan yang diberikan kepada pemimpin kita berikutan peranan negara kita dalam pertubuhan berikut?

- A Beribu pejabat di Malaysia
- B Setiausaha Agung Pertama**
- C Menjadi tuan rumah persidangan
- D Menerajui pelaksanaan dasar pertubuhan

35. Senarai berikut berkaitan dengan tujuan Dasar Ekonomi Baru (DEB).

Isu tuntutan Kepulauan Spratly melibatkan China, Vietnam, Filipina, Malaysia, Brunei, dan Taiwan.

Mengapakah kepulauan tersebut menjadi rebutan?

- I Lokasi strategik
- II Kesuburan tanah
- III Kekayaan flora dan fauna
- IV Kepentingan perdagangan

- A I dan II
- B I dan IV**
- C II dan III
- D III dan IV

40. Perjanjian berikut turut ditandatangani oleh Malaysia pada tahun 1995.

Perjanjian Zon Bebas Senjata Nuklear Asia Tenggara

Apakah tindakan Malaysia yang menunjukkan komitmen terhadap perjanjian tersebut?

- A Menyekat pembinaan loji nuklear
- B Menutup laluan kapal antarabangsa
- C Menghalang kapal yang membawa senjata nuklear berlabuh di perairan**
- D Memutuskan hubungan diplomatik dengan negara pengeluar senjata nuklear

KERTAS 2
Bahagian A
 [40 markah]

Jawab **semua** soalan.

1. Gambar berikut menunjukkan salah satu poster yang digunakan oleh tentera Jepun di negara kita.

“Ya Allah, terpeliharalah kami oleh tentera Jepun daripada aniaya”

- (a) Apakah matlamat yang hendak dicapai melalui penggunaan poster tersebut?

Menyampaikan propaganda pentadbiran tentera Jepun.

Meraih sokongan penduduk tempatan terhadap pentadbiran tentera Jepun.

Menonjolkan imej Jepun sebagai pembela penduduk Tanah Melayu.

Menanamkan semangat antipenjah Barat dalam kalangan penduduk tempatan.

[3 markah]

- (b) Mengapakah Jepun menjajah negara kita?

Mengeksploitasi kekayaan bahan mentah di negara kita untuk keperluan industri Jepun.

Jepun mensasarkan sumber minyak di Miri / Lutong / Sarawak.

Sebahagian daripada rancangan menjayakan pembentukan kawasan Lingkungan Sekemakmuran Asia Timur Raya bagi mengukuhkan ekonomi Jepun.

Kedudukan negara kita yang strategik memenuhi keperluan tentera Jepun.

Penguasaan Singapura penting bagi membuka laluan penguasaan terhadap telaga minyak di Sumatera.

Penguasaan terhadap Pulau Borneo penting untuk menjayakan operasi menakluk Pulau Jawa.

[3 markah]

- (c) Dalam tempoh penjajahan mereka di negara kita, tentera Jepun telah melakukan pelbagai bentuk kekejaman terhadap penduduk tempatan.

Apakah pengajaran yang dapat kita pelajari daripada kekejaman tentera Jepun?

Bersatu padu untuk menghadapi sebarang masalah / kemusykilan / isu.

Perlakuan yang kejam hanya akan memburukkan lagi keadaan.

Sentiasa berhati-hati terhadap tindakan kuasa luar.

Mengikuti / memahami perkembangan / pergolakan dunia semasa.

Sentiasa menjalin hubungan baik dengan negara lain.

Sabar menghadapi sebarang rintangan.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

2. Maklumat berikut berkaitan dengan tokoh yang memainkan peranan penting dalam usaha ke arah kemerdekaan negara.

"Saya meminta agar tindakan diambil untuk menambah peluang pentadbiran kepada wakil tempatan dalam usaha menyediakan Tanah Melayu ke arah kemerdekaan."

—Dato' Onn bin Jaafar—

- (a) Hasil daripada desakan di atas, kerajaan British memperkenalkan Sistem Ahli. Nyatakan ciri-ciri Sistem Ahli.

Satu sistem kabinet bayangan yang terdiri daripada beberapa pegawai tadbir atau tokoh masyarakat.

Ahli bertaraf "Menteri".

Ahli bertanggungjawab menjaga portfolio yang mengandungi jabatan dan agensi kerajaan.

Ahli dilantik oleh Pesuruhjaya Tinggi British dengan persetujuan Majlis Raja-Raja.

Ahli bertanggungjawab mencadangkan undang-undang yang berkaitan dengan jabatannya untuk dibentangkan dalam MPP.

Ahli diletakkan di bawah kuasa Pesuruhjaya Tinggi.

[3 markah]

- (b) Dato'Onn bin Jaafar telah dilantik sebagai " Menteri " Hal Ehwal Dalam Negeri Persekutuan Tanah Melayu. Jelaskan tanggungjawab beliau.

Menjaga hal ehwal imigran.

Menjaga penyiaran dan percetakan.

Mengawal hubungan negeri Melayu dengan Negeri-Negeri Selat.

Menjaga hal ehwal menunaikan haji.

Menjaga pendaftaran kerakyatan.

Menjaga hal berkaitan dengan perkahwinan serta kematian.

[3 markah]

- (c) Berdasarkan pengetahuan sejarah anda, terangkan kepentingan Sistem Ahli dalam usaha ke arah kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu.

Menyediakan asas penting untuk melatih orang tempatan ke arah berkerajaan sendiri.

Memberikan pendedahan kepada orang tempatan untuk belajar mentadbir dan menerajui kerajaan.

Memupuk perpaduan kaum melalui kerjasama politik.

Menentukan kemerdekaan yang diperoleh mendapat sokongan rakyat.

Memenuhi tempoh peralihan pentadbiran menjelang kemerdekaan seperti yang disyaratkan oleh British.

Pemimpin tempatan mampu menyelesaikan dan mengatasi masalah yang dihadapi oleh penduduk setempat.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

3. Terdapat beberapa jenis kedaulatan seperti kedaulatan tradisional, kedaulatan moden, kedaulatan undang-undang dan kedaulatan antarabangsa.

- (a) Nyatakan kepentingan konsep kedaulatan tradisional di negara kita.

Wujud sejak tamadun awal manusia.

Berpaksi pada kedaulatan Raja-raja Melayu.

Kedaulatan terletak pada kekuasaan dan kewibawaan raja.

Raja sebagai ketua pemerintah yang mempunyai kuasa tertinggi.

Kedudukan dan kedaulatan raja diperkukuh oleh taat setia rakyat terhadap baginda.

[3 markah]

- (b) Baca maklumat berikut.

Ciri negara berdaulat menjadikan Malaysia sebuah negara yang mempunyai identiti yang unik. Kita perlu memahami betapa pentingnya menjiwai dan mempertahankan identiti negara agar negara luar menghormati kedaulatan Malaysia.

Terangkan ciri-ciri negara berdaulat.

Mempunyai pemerintahan yang teratur.

Malaysia mengamalkan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen.

Mempunyai sempadan yang diakui oleh masyarakat antarabangsa.

Berkongsi sempadan darat, air dan udara dengan negara jiran.

Mempunyai perundangan yang menjadi asas kepada peraturan negara.

Sistem perundangan berpandukan Perlembagaan Persekutuan.

Mempunyai rakyat yang terdiri daripada pelbagai kaum, agama dan adat resam.

Rakyat disatukan melalui satu bahasa dan kebudayaan, ideologi politik serta identiti nasional yang sama.

[3 markah]

(c) Baca titah berikut.

“Kedaulatan negara bergantung pada warganya yang bersatu.”

Titah DYMM Paduka Sultan Perak Darul Ridzuan Sultan Nazrin Muizzuddin Shah
Ibni Almarhum Sultan Azlan Muhibbuddin Shah Al-Maghfur-Lah

Cadangkan langkah-langkah untuk mengelakkan kedaulatan negara daripada sebarang ancaman.

Pemerintah dan rakyat memainkan peranan bersama dalam mempertahankan kedaulatan negara.

Mewujudkan kerjasama / persefahaman antara pemerintah dan rakyat untuk mencapai kemajuan / kesejahteraan negara.

Rakyat memainkan peranan / memelihara kestabilan politik / kemakmuran ekonomi.

Mengekalkan / memelihara perpaduan kaum.

Memupuk patriotisme / nasionalisme dalam kalangan belia / generasi muda.

Menjadikan prinsip Rukun Negara sebagai amalan harian.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

4. Rukun Negara diisytiharkan pada 31 Ogos 1970 oleh Yang di-Pertuan Agong Ke-4 bersempena ulang tahun kemerdekaan yang ke-13.

(a) Nyatakan **tiga** prinsip Rukun Negara.

Kepercayaan kepada Tuhan.

Kesetiaan kepada Raja dan Negara.

Keluhuran Perlembagaan.

Kedaulatan Undang-Undang.

Kesopanan dan Kesusilaan.

[3 markah]

(b) Apakah matlamat yang hendak dicapai melalui pengenalan Rukun Negara?

Memelihara cara hidup demokratik.

Mencipta satu bangsa dan negara yang bersatu padu.

Mencipta satu masyarakat yang adil.

Memelihara satu masyarakat yang liberal / bebas mengamalkan agama, adat resam dan kebudayaan yang sesuai dengan kepentingan perpaduan negara.

Membentuk satu masyarakat progresif yang berasaskan sains dan teknologi.

[3 markah]

(c) Baca maklumat berikut.

Rukun Negara penting sebagai peraturan dan norma hidup bagi mewujudkan perpaduan kaum di negara ini. Setiap rakyat perlu menghayati sepenuhnya prinsip-prinsip yang terkandung dalam Rukun Negara kerana pengamalan prinsip-prinsip tersebut mampu memperkukuh serta mempererat perpaduan antara kaum di negara kita. Penghayatan prinsip-prinsip tersebut turut membawa kepada kestabilan dan kemakmuran negara.

Bagaimanakah cara untuk menghayati prinsip Rukun Negara dalam kehidupan seharian?

Menjadikan ajaran agama sebagai panduan hidup / bertanggungjawab / menghormati agama kaum lain.

Menghormati institusi raja / mentaati Yang di-Pertuan Agong.

Menjunjung / mematuhi / mempertahankan Perlembagaan Persekutuan.

Menghormati / mematuhi / tidak melanggar undang-undang negara.

Mengamalkan sikap toleransi / sopan santun / berbudi bahasa sesama manusia.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[4 markah]

Bahagian B
[60 markah]

Jawab **tiga** soalan sahaja.

5. Keratan akhbar berikut berkaitan dengan zaman darurat di negara kita.

Sumber : Google search

- (a) Bagaimanakah penguatkuasaan Undang-Undang Darurat dilaksanakan? [4 markah]
- (b) Pada tahun 1952, Pesuruhjaya Tinggi British, Sir Gerald Templer memperkenalkan Perang Saraf sebagai usaha membanteras pengganas komunis. Sejauh manakah Perang Saraf berkesan dalam usaha membanteras ancaman komunis? [8 markah]
- (c) Teliti gambar berikut.

Bincangkan peranan dan tanggungjawab setiap rakyat untuk mempertahankan keselamatan dan kemerdekaan negara. [8 markah]

6. (a) Baca petikan berikut.

Tarikh 31 Ogos 1957 merupakan detik bersejarah bagi negara kita kerana pada tarikh tersebut, negara kita berjaya membebaskan diri daripada penjajahan British dengan mencapai kemerdekaan. Sambutan secara besar-besaran telah dirancang kerana kemerdekaan negara memang suatu yang dinanti-nantikan oleh seluruh rakyat. Beberapa persediaan telah diatur pada peringkat Persekutuan dan negeri supaya kemerdekaan turut dapat disambut pada peringkat semua negeri. Bagi tujuan menyambut kemerdekaan, kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Persediaan Fizikal dan Jawatankuasa Sambutan agar segala rancangan yang diatur dapat berjalan dengan lancar.

Jelaskan usaha-usaha yang dilaksanakan oleh Jawatankuasa Fizikal menjelang kemerdekaan.

[6 markah]

(b) Huraikan kesan kemerdekaan terhadap ekonomi negara.

[6 markah]

(c) Teliti maklumat berikut.

YTM Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, Ketua Menteri Persekutuan Tanah Melayu telah dianugerahkan dengan gelaran 'Bapa Kemerdekaan Tanah Air' pada 29 Ogos 1957. Penganugerahan gelaran tersebut dipersetujui hasil daripada Persidangan Agong UMNO yang berlangsung pada 29 hingga 30 Jun 1957. Pengurniaan gelaran tersebut secara rasmi telah diadakan pada malam 30 Ogos 1957 di Padang Kelab Selangor. Anugerah gelaran tersebut merupakan penghargaan kepada Tunku sebagai mengenang jasa beliau memperjuangkan pembebasan tanah air daripada penjajahan Inggeris.

Beri komen anda tentang anugerah tersebut.

[8 markah]

7. Negara kita mengamalkan sistem pemerintahan Demokrasi Berparlimen dan Raja Berperlembagaan.

*Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong
Duli Yang Maha Mulia Sultan Johor*

- (a) Perlembagaan Persekutuan telah memperuntukkan Yang di- Pertuan Agong sebagai Ketua Utama Negara.
Jelaskan peranan dan fungsi Yang di-Pertuan Agong dalam bidang Eksekutif. [6 markah]
- (b) Terangkan keunikan Demokrasi Berparlimen yang diamalkan di Malaysia. [6 markah]
- (c) Baca petikan berikut.

Amalan Demokrasi Berparlimen di Malaysia

Malaysia mempunyai sistem pemerintahan yang unik. Parlimen Malaysia merupakan badan perundangan tertinggi yang terdiri daripada tiga komponen, iaitu Yang di-Pertuan Agong, Dewan Rakyat dan Dewan Negara. Parlimen Malaysia juga melambangkan keutuhan sistem Demokrasi Berparlimen dan Raja Berperlembagaan yang kita amalkan.

Keunikan sistem Demokrasi Berparlimen di Malaysia dapat dilihat dari aspek gabungan unsur tradisional dan unsur moden. Unsur tradisional pemerintahan menyaksikan peranan dan kedudukan raja sebagai warisan sosiopolitik masyarakat Melayu. Oleh itu, negara kita terus mengamalkan sistem pemerintahan beraja di bawah konsep Raja Berperlembagaan. Perlembagaan negara telah digubal dengan mengadakan syarat-syarat untuk pengalaman sistem ini. Oleh yang demikian, kuasa pemerintahan Yang di-Pertuan Agong termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia. Di bawah sistem ini, Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong merupakan Ketua Utama Negara. Sebagai Ketua Utama Negara, Yang Di-Pertuan Agong adalah Pemerintah Tertinggi Angkatan Tentera Negara. Baginda akan menjalankan tugas-tugas di bawah Perlembagaan mengikut nasihat Perdana Menteri atau Jemaah menteri. Raja-raja pula menjadi Ketua Negeri masing-masing dan menjalankan tugas mengikut nasihat Menteri-menteri Besar atau Ketua-ketua Menteri.

Salah satu syarat sistem Demokrasi Berparlimen adalah pembahagian kuasa kepada tiga bahagian di dalam pemerintahan, iaitu Perundangan, Kehakiman dan Pentadbiran atau Eksekutif. Selain itu, pemerintahan Malaysia juga menyaksikan pengamalan sistem Demokrasi yang berasaskan kepada sistem Persekutuan. Ini bermakna negeri-negeri Perlis, Kedah, Pulau Pinang, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Johor, Pahang, Terengganu, Kelantan, Sarawak dan Sabah telah bersetuju untuk membentuk sebuah kerajaan Persekutuan melalui pembentukan Malaysia.

Mengikut perlembagaan Persekutuan Malaysia, setiap negeri yang terbabit telah menyerahkan sebahagian kuasa masing-masing kepada kerajaan Pusat. Bidang kuasa tersebut dikenali sebagai Senarai Persekutuan. Antara bidang kuasa ini adalah seperti kewangan, pertahanan, pelajaran dan hubungan luar negara. Sementara itu, setiap negeri turut mempunyai kuasa autonomi masing-masing. Bidang kuasa ini tersenarai dalam Senarai Negeri. Antaranya ialah undang-undang Islam, soal tanah, pertanian dan perhutanan serta kerajaan tempatan. Terdapat juga bidang kuasa yang dikongsi bersama di antara kerajaan Pusat dan kerajaan Negeri. Bidang kuasa ini terkandung dalam Senarai Bersama. Antaranya adalah seperti kebajikan awam, biasiswa, kebudayaan dan sukan serta perumahan.

Sejarah telah menunjukkan bahawa kombinasi Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen yang kita amalkan merupakan kaedah terbaik untuk mengimbangi amalan demokrasi dalam persekitaran sosiopolitik negara yang rakyatnya terdiri daripada pelbagai latar belakang, bangsa, agama dan budaya. Selain itu, pemerintahan beraja dapat mengimbangi pemerintahan demokrasi kerana raja berkecuali dalam soal politik dan ekonomi serta dasar negara. Oleh itu, kuasa pengimbang yang ada pada raja mampu meredakan konflik yang berlaku dalam demokrasi seperti pertikaian parti politik yang berbeza ideologi serta konflik antara kaum dalam masyarakat.

Pada pendapat anda, bagaimanakah pengamalan sistem Demokrasi Berparlimen mampu memberikan kebaikan kepada rakyat Malaysia? [8 markah]

8. (a) Apakah matlamat penggubalan dasar luar Malaysia? [6 markah]
- (b) Jelaskan faktor-faktor yang mempengaruhi penggubalan dasar luar Malaysia. [6 markah]
- (c) Baca petikan berikut.

Hubungan luar Malaysia catat prestasi memberangsangkan

Sejak kebelakangan ini, Malaysia telah menunjukkan prestasi hubungan luar yang memberangsangkan, khususnya dalam menguruskan cabaran daripada ketidaktentuan ekonomi dan politik global.

Kerajaan Malaysia telah memanfaatkan sepenuhnya platform antarabangsa seperti Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB), Kerjasama Ekonomi Asia Pasifik (APEC), Pertubuhan Kerjasama Islam (OIC) dan ASEAN dengan mengetengahkan serta membahaskan pelbagai isu secara kritikal. Pelbagai isu antaranya persaingan geopolitik kuasa besar, perang Ukraine-Russia, isu Gaza dan Palestin, situasi kemanusiaan di Afghanistan, rampasan kuasa di Myanmar serta perubahan iklim telah disampaikan melalui pendirian tegas Malaysia.

Ketika membahaskan isu ini, Malaysia telah memperkenalkan, berkongsi dan mempromosikan dasar negara seperti Malaysia MADANI dan Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Kebangsaan (NETR) sebagai penyelesaian dari Malaysia. Kerajaan juga berjaya menguruskan isu tuntutan pampasan dengan pihak luar dan pertikaian persempadanan. Dalam kes tuntutan kumpulan Sulu, kerajaan berjaya mempertahankan kepentingan dan kedaulatan negara dengan menggunakan semua remedi undang-undang bagi membatalkan anugerah diberikan kepada kumpulan berkenaan yang menuntut di mahkamah di Sepanyol, Perancis, Luxembourg dan Belanda. Selain itu, kita juga berjaya mempertahankan aset PETRONAS di Luxembourg dan Belanda serta aset diplomatik, termasuk bangunan kedutaan di Perancis.

Dalam isu pertikaian persempadanan dengan Indonesia, kerajaan berjaya memeterai triti dengan Indonesia membabitkan Selat Melaka dan Laut Sulawesi selepas rundingan dibuat selama 18 tahun.

Dalam tempoh ini juga, Malaysia telah berjaya memperkasakan hubungan ekonomi dan perdagangan dengan rakan utama dari Barat, Asia Barat dan Asia Timur merangkumi Amerika Syarikat (AS), Emiriah Arab Bersatu (UAE) serta China. Selain memperkukuhkan hubungan ekonomi dan perdagangan, usaha ini juga penting untuk mempelbagaikan sumber perdagangan dan pelaburan, seterusnya mengurangkan kebergantungan Malaysia kepada satu-satu negara.

Dalam konteks perang perdagangan dan teknologi AS-China, pucuk pimpinan Malaysia menegaskan bahawa Malaysia akan sentiasa mengamalkan pendirian berkecuali, manakala negara tidak seharusnya diheret dan dilibatkan dalam 'perang dingin' antara kuasa besar. Ini dapat dilihat menerusi komitmen dan sokongan Malaysia terhadap Inisiatif Jalur dan Jalan (BRI) diterajui China dan Rangka Kerja Ekonomi Indo-Pasifik Bagi Kemakmuran (IPEF) diterajui AS.

Sebagai kesimpulan, Malaysia telah berjaya dalam usaha mengemudi bagi mengharungi ketidakpastian ekonomi-politik global. Usaha ini tidak dapat dilaksanakan tanpa amalan dasar luar yang bebas, berprinsip dan pragmatik.

Sumber diubahsuai <https://www.bharian.com.my/rencana/komentar/2023/12/1184220/hubungan-luar-malaysia-catat-prestasi-memberangsangkan>

Huraikan kepentingan usaha Malaysia dalam memperkasakan hubungan luar. [8 markah]

9. (a) Malaysia tidak terkecuali daripada menghadapi pelbagai isu pada peringkat global.

Huraikan kemampuan Malaysia menangani isu berikut:

(i) Kempen antiminyak sawit [4 markah]

(ii) Pemerdagangan orang [4 markah]

- (b) Bincangkan kemelesetan ekonomi yang dihadapi oleh Malaysia pada tahun 1997 – 1998. [4 markah]

- (c) Teliti poster berikut.

Sumber: [Facebook.com/doe.gov.my/](https://www.facebook.com/doe.gov.my/)

Dalam usaha mengejar kemajuan, Malaysia tidak ketinggalan dalam mengekalkan kelestarian global. Malaysia turut memberikan komitmen yang tinggi dalam pemeliharaan alam sekitar.

Jelaskan kepentingan Malaysia melancarkan kempen tersebut. [8 markah]

SEJARAH

Siri **EXCEL PBD** KSSM diterbitkan khas untuk menyokong pelaksanaan **Pentaksiran Bilik Darjah (PBD)** secara menyeluruh, selaras dengan aspirasi Kementerian Pendidikan Malaysia. Siri ini memberi penekanan utama kepada **PBD Formatif** dan **PBD Sumatif**, yang merupakan komponen penting dalam menilai perkembangan pembelajaran murid secara berterusan dan menyeluruh.

Melalui **Praktis PBD Formatif**, murid dibimbing untuk membina kefahaman dan menguasai kemahiran dalam proses pembelajaran. Manakala **Praktis PBD Sumatif** pula membantu untuk menilai tahap pencapaian murid pada akhir sesuatu tempoh pembelajaran sebagai refleksi keberhasilan pembelajaran mereka. Setiap Praktis SPM disusun berdasarkan format dan kehendak terkini peperiksaan **Sijil Pelajaran Malaysia (SPM)**.

Siri ini turut menyediakan **bahan sokongan digital** yang mesra pengguna untuk guru dan murid, selaras dengan keperluan **Pembelajaran dan Pemudahcaraan (PdPc)** abad ke-21.

Gabungan strategi pentaksiran yang berfokus, latihan berstruktur dan sokongan digital ini diyakini dapat meningkatkan kualiti pembelajaran murid dan seterusnya membantu mereka mencapai prestasi cemerlang.

Subjek / Tingkatan

	4	5
Bahasa Melayu	✓	✓
English	✓	✓
Matematik / Mathematics	✓	✓
Matematik Tambahan / Additional Mathematics	✓	✓
Sains / Science	✓	✓
Fizik / Physics	✓	✓
Biologi / Biology	✓	✓
Kimia / Chemistry	✓	✓
Sejarah	✓	✓
Pendidikan Islam	✓	✓
Pendidikan Moral	✓	✓
Ekonomi	✓	✓
Perniagaan	✓	✓
Prinsip Perakaunan	✓	✓

PBD MANTAP & PIAWAI SPM

»» NOTA

»» PBD FORMATIF

- Praktis Topikal
- KBAT & i-THINK
- Aktiviti PAK-21

»» PBD SUMATIF

- Praktis SPM
- Kertas Model SPM

* Disertakan *Jadual Spesifikasi Ujian (JSU)*

»» JAWAPAN Kod QR

INPUT DIGITAL

Kod QR

- POT
- Video
- Cetus Idea
- Info
- Tutorial
- KBAT Ekstra

CARA MENGAKSES

(Portal Ujian Soalan Objektif)

- 1 Imbas kod QR untuk *Create new account*.
- 2 Semak e-mel untuk mengaktifkan akaun.
- 3 Log in ke akaun anda.
- 4 Masukkan *Enrolment Key* yang terdapat pada halaman Praktis SPM buku.
- 5 Mulakan Ujian!

BONUS GURU

EG-i EDISI GURU INTERAKTIF
dengan butang **JAWAPAN**

- ✓ Edisi Guru PDF
- ✓ Praktis Ekstra
- ✓ Nota Grafik
- ✓ e-RPH
- ✓ PowerPoint Interaktif
- ✓ Kertas Model SPM Ekstra

pelangi+

<https://plus.pelangibooks.com/>

Beli dalam talian:

www.pelangibooks.com

Fuel Your Learning Journey

Berhubung dengan kami:

f Pelangi Publishing 📺 Pelangi Books Gallery

StudyBOT
My Study Buddy

<https://qr.pelangibooks.com/?u=STUDYBOT>

📺 Nota Animasi —
Ulang Kaji yang Pantas dan
Menyeronokkan

📞 Direka Khas untuk Telefon Pintar

📱 Tingkatan 4 & 5

Imbas dan
Langgan
di **pelangi+**

**PENERBITAN
PELANGI** SDN.BHD.
(198201009396)

W.M: RM13.90 / E.M: RM14.50

AAMWSJ2650011AS

ISBN: 978-629-498-658-9

9 786294 986589